DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 24 PENGŐ EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIII. ÉVFOLYAM, 248. SZÁM. *Debrecen, 1936 október 29 csütörtök* ÁRA 10 FILLÉR

A.M.N.MÚZEUM LAPTÁR OSZTÁLYA

A drágaság

A politika mezejéről vessünk egy-két pillantást az élet más területeire, ahol most ugyancsak teremnek gondok az emberek számára. Itt van elsősorban a drágaság kérdése. Pár hónappal ezelőtt, szinte azt mondhatnánk, **alattomosan emelkedni kezdtek az árak**, észrevétlenül, néhány fillérel! De aztán az emelkedés tartós lett, szisztematikusan, mindig csak feljebb és feljebb mentek az árak és ma ott tartunk, hogy elviselhetetlen a drágaság.

Az elsőrendü közszükségleti cikkek árai husz, harminc, sőt negyven, ötven százalékkal magasabbak, mint tavaly ilyenkor. Különösen az élelmiszerek vezetnek ezen a téren. Ma már **nincs kivétel.** A hus viszi a vezetőszerepet, példáját követi a tojás, főzelékféle és a többi más élelmiszer.

Érthetetlenül áll ennél a problémánál a fogyasztó. Azt tudja, látja, hallja, hogy az idei termés jobb, bőségesebb volt, mint tavaly, mint az elmult aszályos esztendőkben, viszont az árak sokkal magasabbak, mint mikor nem volt termés, nem volt elegendő takarmány. A gazda csak igen elenyésző részben látja hasznát a magasabb araknak, viszont a fogyasztóra elviselhetetlenül nehezedik, hogy minden drágul. Hol itt a hiba, hol van valami sulyos vérkeringési zavar a gazdasági élet rendjében, hogy ilyen érthetetlen helyzet áll elő.

Az utóbbi napokban két helyről is hallottunk véleményt. Debrecen város közgyülésén a gazdatársadalom egyik kitünősége mutatott rá a vagóhidi dijak emelése kapcsán, hogy az ilyen rendelkezések előidézői részben a drágulási folyamatnak, melynek egyik rugója a közterhek magassága és növekedése. Budapest székesfőváros egyik tanácsnoka pedig azt mondotta, hogy az élelmiszer drágulásban jelentékeny szerepet játszik az a bizonyos **„egykézrendszer“**, melyet annyira favorizálnak az utóbbi időben a szabadkereskedelem rovására.

Akárhogy is áll a dolog, akármi legyen is az ok, egy bizonyos, hogy a drágaság kérdése alapos megvizsgálásra szorul és az illetékes tényezőktől sürgős intézkedést kell kivánni. **A tömegek életszinvonala folyton romlik a megfizethetetlenül magas élelmiszerárak miatt. A fogyasztók keresetei viszonya egyáltalán nem áll arányban az árak emelkedésével.** Mert ugyan ki mondhatja el magáról, hogy ugyanannyival növekedett a keresete, vagy jövedelme, mintahogy emelkedtek az arak. **Aztán itt van a fixfizetésüek széles rétege, a közalkalmazottak nagy sorege, a magánalkalmazottak, a szintén kötött fizetésü munkásosztály. A fizetés a kereset ugyanaz, mint volt egy évvel ezelőtt, mikor az árak lényegesebben alacsonyabb szinvonalon álltak. Most mindennek az ára emelkedett, csak a fizetés, a kereset maradt a régi szinvonalon.**

Hát ez a helyzet igy sokáig nem maradhat! **Érthető, ha a közalkalmazottak egyes csoportjai mozgalmat kezdtek, hogy állitsák vissza a régi fizeléseket, mert a mai árak mellett nem lehet megélni.**

Egy bizonyos, huzamosabb időn át az árdifferencia árát nem adhatja meg a tisztviselőosztály és a többi fogyasztóréteg. Vagy nagyobb fizetést, vagy letörni a drágaságot, különösen azon a területen, ahol semmi indokoltsága nincs. Valamit tenni kell, még pedig sürgősen.

Titoksértési vádat emeltek a szovjet ellen

Grandi olasz nagykövet ujabb jegyzékében a semlegesség huszrendbeli megsértésével vádolja a szovjetet

London, október 28. A spanyol semlegességi bizottság albizottságát *Grandi* nagykövet javaslatára délben váratlanul összehivták a szovjet ellen emelt titoksértési vád megvizsgálására. *Az eljárási szabályok szerint az albizottság tanácskozásai titkosak s azt a szovjet azzal sértette meg, hogy közzétette a Kagan ügyvivő által lord Plimouth-hoz intézett jegyzéket, amelyet a szovjet sajtó szó szerint közölt.*

Másfél órával az albizottság ülésének befejezése után összehivták a bizottság teljes ülését.

A Reuter iroda értesülése szerint *Grandi olasz nagykövet szerdán ujabb jegyzékében a semlegesség husz rendbeli megsértésével vádolja a szovjetet.* A fontosabb vádak a következők:

1. A Nova szovjet gőzös október 19-én Odesszából Alicanteba érkezett s másnap megkezdte az élelmiszernek és ruházatnak álcázott fegyverszállitmányok kirakását.

2. Egy meg nem nevezett volt spanyol miniszter Madridban szeptember 30-án látta husz szovjet repülőgép érkezését.

3. Október elején egy szovjet gőzös Alicanteban hat szovjet orosz gyártmányú szétszedett repülőgépet rakott ki. A repülőgépek szárnya vörösre volt festve. A többi vádpont fegyver- és lőszerküldemények szállitására vonatkozik.

A SZOVJET TOVÁBBRA IS KÉPVISELTETI MAGÁT A SEMLEGESSÉGI BIZOTTSÁGBAN

London, október 28. A spanyol semlegességi bizottság a késő éjszakai órákban fejezte be tanácskozását és megkezdte a kiadandó hivatalos jelentés megszövegezését. A Reuter iroda úgy értesül, hogy a bizottság kielégitőnek találja a moszkvai szovjet nagykövet felvilágositásait, pénteken átnyujtott jegyzékehez és hogy *a szovjet továbbra is képviselteti magát a bizottság ülésein.*

LÁZASAN SZÁLLITJA A SZOVJET A HADIANYAGOT ÉS REPÜLŐGÉPET SPANYOLORSZÁGNAK

Leningrad, október 28. Ittenti hirek szerint a Spanyolországba irányuló hadianyagszállitások már erőteljesen megindultak. Egész gyárak, igy a moszkvai 21. sz. repülőgépgyár lázasan dolgozik a spanyolországi szállitmányokkal, de a szállitmányok számából arra lehet következtetni, hogy a vörös hadsereg készleteiből is szállitanak Spanyolországnak.

„A kisantant kész együttmüködni a római jegyzőkönyvet aláiró országokkal és Németországgal"

Károly román király tanácskozása Prágában Benes elnökkel

Prága, október 28. Károly román király és Mihaly trónörökös szerdán reggel negyed tiz órakor kiséretükkel különvonaton megérkeztek a prágai Wilson-pályaudvarra. Fogadtatásukra a csehszlovák és román zászlókkal feldiszitett pályaudvaron megjelent Benes köztársasági elnök, a nemzetgyülés és a szenátus elnöke, Hodzsa miniszterelnök, Krofta külügyminiszter és Machnik honvédelmi miniszter.

Amikor a vonat befutott a pályaudvarra, a pályaudvar előtt álló tüzérüteg 21 üdvlövést adott le. A román vendégek a belváros utcáin át a prágai várba hajtattak.

Szerdán délben **Károly király hosszabb kihalgatáson fogadta Hodzsa miniszterelnököt, Krofta cseh külügyminiszter és Antonescu román külügyminiszter hosszabb tanácskozást tartott.** Károly király később Krofta külügyminisztert fogadta kihallgatáson.

Prága, okt. 28. (Cseh TI.) Károly király látogatása alkalmából a prágai várban este diszebéd volt amelyen Benes dr köztársasági elnök és Károly király pohárköszöntőket mondtak.

Benes kifejtette, hogy Károly király látogatása jelképe a két népbarátságának, egyben pedig annak is, hogy a kisantant politikai rendszerének életereje egyre nő. A mi három országunk — mondotta, — a rend, a szociális fegyelem, a politikai szabadság és a tolerancia országa volt és marad, még pedig szigoru jogi és alkotmányos törvényesség keretében.

Károly király pohárköszöntőjében ezeket mondotta:

— Olyan közösség vagyunk, amely biztos jogaiban és erejében. Biztositéka vagyunk a rendnek, kitartó őrzői jogainknak és egyben hüséges őrzői vagyunk a békének, barátai minden lojális együttmüködésnek. Végül hangoztatta, hogy a kisantant összetartása egységes és felbonthatatlan.

Benes köztársasági elnök Károly román királyt, Antonescu és Krofta külügyminiszereket meghivta a várban levő magánlakásaba teára. Tea után **két és félóra hosszat tartó politikai tanácskozás következett.** A tanácskozás végével hivatalos közleményt adtak ki, amely többek között ezeket tartalmazza:

— A politikai megbeszélések folyamán megállapitották, hogy

minden megvitatott kérdésben egybehangzanak nézeteik és a legteljesebb egyetértés áll fenn abban a tekintetben is, hogy a legközelebbi hónapokban a két ország Jugoszláviával teljes és szoros egyetértésben egy politikát kövessen. Egyidejüleg hangsulyozták, hogy a kisantant 3 állama jóakarattal kész együttmüködni a római jegyzőkönyvet aláiró országokkal és Németországgal, a középeurópai kérdésekben. Ujból megerősitették a kisantant 3 államának Pozsonyban hozott ama határozatát, hogy tartózkodnak más államok belügyeibe való minden beavatkozás kisérletétől is és nem vesznek részt a különféle országok belső hatalmi csoportjainak harcaiban sem.

Szénből benzint, gyapot nélküli ruhát készitenek Németországban

Berlin, október 28. Göring tábornok, miniszterelnök a sportpalotában húszezerfőnyi hallgatóság előtt nagy beszédet mondott a négyéves tervről.

— *Mindent meg fogunk tenni* — úgymond — *hogy a német földből a legnagyobb eredményt hozzuk ki. Elsősorban a német föld termékeire kell támaszkodnunk. A legközelebbi években uj gyárak fognak létesülni, amelyekben gumit gyártunk celluloze rostokból, ruhát készitünk gyapot nélkül, amelyért ma milliókat kell fizetni devizákban. Német szénből fogunk benzint és ásványi olajokat gyártani* és a vezérnek azt a kijelentését, *hogy 13 hónapon belül kész a német benzin, valóra fogjuk váltani.*

Mit láttam egy külföldi légoltalmi gyakorlaton

Tisztelt Főszerkesztő Ur!

Most jöttem haza egyik külföldi utamról. Távoli országban voltam, ahol végig nézhettem egy légioltalmi gyakorlatot. A város lakossága a legnagyobb megértéssel, fegyelemmel fogadta a gyakorlat megkezdését és a vezetőség minden intézkedésének nyomban eleget tettek. Helyes, céltudatos légvédelmi propaganda eredménye volt ez a gyakorlat és úgy értesültem,

hogy az ilyen gyakorlatok ott, abban az országban napirenden vannak.

Olyan kivételes szerencsém volt, hogy a város középpontjában lakván, az egész gyakorlatot végignézhettem és ebben a figyelésben házigazdám, aki a bérház választott parancsnoka volt, nagy segitséget nyujtott szakszerü felvilágositásaival.

A gyakorlat a késő délutáni órában légveszély feltételezésével kezdődött. A légoltalomban aktiv szerepet játszó osztagok a kijelölt helyen pontosan gyülekeztek, ott a légoltalmi anyagot, gázálarcot szerszámokat magukra szedték és vártak a légi riadó elrendelésére.

Meglepett, hogy milyen sok nő is volt ezekben az osztagokban.

A sötétség beálltával városban csak a szükségvilágitások voltak. A kirakati, ivlámpai és reklám világitások helyett gyenge, kékfényü lámpák pislákoltak az utak irányában, de felülről ezeket is leplezték. Persze ezek a kékfényü lámpák is ritkán, nagy távolságban állottak. A járművek csak a leggyengébb szükségvilágitással közlekedhettek.

A város határában felállitott légvédelmi figyelők éjfél előtt jelezték az ellenséges repülők megjelenését, mire a riasztó központok utján gyors egymásutánban leadták a sziréna bugásokat rövid megszakitásokkal.

A riadójelre a város másodpercek alatt elsötétült és akcióba léptek a légoltalmi osztagok.

Gyorsan mindannyian a légvédelmi pincébe vonultunk, s körülbelül husz percig tartózkodtunk ott mert addig tartott a feltételezett légitámadás. A pince megerősitett gáz és bombabiztos fedezékké alakitott, ahol gondos berendezés, hosszu légitámadás esetére ásványvíz, konzervek és szükségleti, fogyasztási cikkek sokasága leltár szerint elraktározva.

A feltételezett légitámadás alatt egyetlen egy repülőgépet láttam a város felett keringeni, ezt is azért, hogy az elsötétitést figyelje.

Husz perc mulva szirénák bugása jelezte a légitámadás végét.

A támadás után végignéztem a gázsérültek, bombasérültek elszállitását és a gázzal fertőzött utak chlormésszel való fertőtlenitését. A város egyes pontjairól tüzet jeleztek, s oda kisebb, nagyobb tüzoltóosztagok vonultak fel, mig a feltételezett rombolások szinhelyére segitséget nyujtó csoportok siettek

mig a nagy sürgés, forgásban a rendet polgári egyénekkel megerősitett rendőrség tartotta fenn.

Egy, egy bérházban kicsiben ugyanaz játszódott le, ami az egész városban és utcákon.

Mikor végig néztem ez a minta gyakorlatot, eszembe jutott, hogy

vajjon minálunk miért nem rendeznek ilyen gyakorlatokat Vagy minket nem érhet légitámadás, avagy nem áll rendelkezésünkre pénz, amiből megrendezhetnénk az ilyen oltalmi gyakorlatokat.

Én úgy láttam, hogy ezek a gyakorlatok nem kerülnek sok pénzbe, de más oldalról, a jelentősége ezeknek a gyakorlatoknak, hiszen életekről van szó, minden áldozatot megérdemel. Én biztosan tudom, hogy a mai városunk polgársága is örömmel vállalja ezeket a gyakorlatokat, sőt áldozatot is hoz,

ha kellőképpen felvilágositják, hogy milyen hordereje van az ilyen gyakorlati bemutatónak.

Mert a kelő légoltalmi felkészültség megerősiti a polgárság hitét menekülés a jövő veszedelmével szemben. Éppen azért irtam meg Szerkesztő Urnak mindazt, ami azon a légvédelmi gyakorlaton előttem pergett le és a köz okulására a fentiekben elmondtam.

Soraim közlését köszönve vagyok

hazafias üdvözlettel

P. S.

Borotva köszörülés
garanciával
Erdélyi László műköszörüsnél
Csapó utca 41. — Tűzoltó laktanya mellett.

A szociáldemokrata párt megbizottai Darányi miniszterelnöknél

A szocialisták a „legjobb benyomásokkal" távoztak.

Budapest, október 28. Szerdán délután *Darányi* miniszterelnök a szociáldemokrata párt megbizottait, *Peyer Károly* és *Györki Imre* képviselőket és *Mónus Illés* főtitkárt fogadta.

A tanácskozás után Peyer Károly a következő nyilatkozatot tette:

— A legjobb benyomásokkal távozunk. A miniszterelnök úr tanuságot tett szociális érzéséről, nagyon érdeklődött a szociális gazdasági és munkáskérdések iránt. *Reméljük, hogy az a törekvése, hogy normális, nyugodt politikai atmoszférát teremtsen, sikerrel fog járni.*

Budapest, október 28. Az államtitkárok kérdésének megoldása megint eltolódott és csak napok mulva, valószinüen csak a jövő héten kerül sor egyes államtitkárok felmentésére és uj államtitkárok kinevezésére. Ugyanesak elhalasztották a Darányi miniszterelnöknél tervezett NEP pártvezetőségi értekezletet is, amelyen a 30 tagú elnöki tanács tagjait jelölték volna ki. A pártvezetőség részéről kapott információink szerint az elnöki tanács tagjait a pártértekezleten most is közfelkiáltással fogják megválasztani és igy nem lesz titkos szavazás, amit pedig a párt többsége, az ugynevezett centrum csoport kért s amire nézve már igéretet is kaptak.

Az ügyvédjavaslat vitája az igazságügyi bizottságban

Budapest, október 28. A képviselőház igazságügyi bizottsága **Kelemen Kornél** elnöklete alatt folytatta az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat vitáját. **Balogh Gábor** a törvényjavaslatot védelmébe vette, de megvédte az ügyvédi kamarák autonómiáját is és magáévá tette **Fábián** Bélának azt a megállapitását, hogy a legnehezebb időben, még a forradalom idején sem merült fel nemzeti szempontból kifogás az ügyvédi kamarák működése és hozott határozatai ellen, de azért szerinte, mégis benne kell hagyni a törvényben azt az intézkedést hogy az igazságügyminiszter nemzeti szempontból felülbirálhatja és kifogást emelhet az önkormányzat működése ellen s megsemmisitheti annak a határozatait. Beszéde végén a jogászifjúság elhelyezkedési problémaival foglalkozott.

Petro Kálmán hosszasan polemizál a törvényjavaslat indokolásával, melyben szerinte az **ügyvédséggel szemben lebecsülés van.**

A javaslatot nem fogadja el.

Drobni Lajos a javaslat intézkedéseit nem tudja kifogásolni és szerinte ezekre szükség van.

Szombaton jelenik meg vasárnapi számunk
a Reformáció ünnepe miatt.
Apróhirdetését, kockahirdetését
vasárnapi számunkba
péntek este fél 10 óráig
adhatja fel.

Időjárás

Hazánkban a délutáni órákban végigvonult az északnyugati betörés. A hüvösebb levegőáramlat az esti órákban már a keleti és déli megyéket is elérte. Országszerte volt eső és különösen a déli és délkeleti megyék kaptak kiadós mennyiséget. Az esti befutó jelentések szerint Pécsett esett a legtöbb. A hőmérséklet az északnyugati megyékben 8—9, egyébütt pedig 10—11 C fokig emelkedett.

Időprognózis: **Élénk északi szél, több helyen, főleg keleten s délkeleten még eső. A hegyekben részben havaseső. A hőmérséklet kissé csökken.**

Öngyilkosság a földmüvelésügyi miniszteriumban

Gyógyithatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát a miniszterium segédhivatalának igazgatója.

Budapestről jelentik: A földmivelésügyi minisztériumban szerdán délben öngyilkos lett a minisztérium egyik magasrangu tisztviselője, Kelényi Ákos 54 éves segédhivatali igazgató.

A minisztérium földszintjén levő könyvtárhelyiség egyik szobájában agyonlőtte magát.

A revolverlövés nem hallatszott át még a szomszéd szobába sem, holtan feküdt hosszu ideig a segédhivatali igazgató, revolverrel meg merevedett kezében, egyik kollégája akadt rá véletlenül. A gyorsan előhivott orvos megállapitotta, hogy **másfélórája halott.**

Az életunt igazgató az utóbbi időben állandóan betegeskedett, az volt a hiedelme, hogy gyomorrákja van és menthetetlen. Hosszabb idő óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. **„Csak azt várom meg, hogy elhelyezzem gyermekeimet"** — mondotta ismerőseinek. Gyermekeit sikerült elhelyezni és nyomban végrehajtotta régebbi szándékát. Délben bevonult a minisztérium könyvtárhelyiségébe és forgópisztolával főbelőtte magát.

Iróasztalának fiókjában megtalálták bucsuleveleit. A rendőrségnek ezt irta:

„Gyógyithatatlan betegségem van. Kérem, én nagyon sokat szenvedtem."

Nagy erkölcsbotrány Budapesten

Az erkölcsrendészeti osztály már tizenöt napra elitélte a kerítőnőt

Budapestről jelentik: A napokban névtelen levél közölte a budapesti főkapitánysággal, hogy Névtelen ucca 4. számú házban veszedelmes kerítőnő működik. Még aznap detektivek látogatták meg a büntanyát s a ház első emeletének egyik elegánsan berendezett lakásában, melyet **Rudolf Aurélai** „magánzónő" lakott, akit mindenki méltóságos asszonynak hivott, találtak levő párt találtak bizalmas kettesben. Kiderült róluk, hogy nem is ismerik egymást. A nőt előállitották a rendőrség erkölcsrendészeti osztályán, ahol irva tett vallomást.

— Az egyik belvárosi kávéházban ismerkedtem meg Rudolf Auréliával, — igy kezdte vallomását az előállitott asszony —, aki egyébként egy budapesti mérnök felesége. Rudolf Aurélia érdeklődött nálam anyagi viszonyaimról. Mondtam, hogy nagyon nehezen élünk, súlyos gondjaim vannak. Azt mondta, hogy menjek el egyszer hozzá s ő kitalál valamit, segit rajtam. El is mentem. Akkor arra kért, hogy segitsek neki finomabb csipkéket, fehérneműeket, amelyeket nem akar mosodára, vagy cselédre bizni, kimosni és kivasalni. Ezért a munkáért három pengőt adott nekem. Később újra jártam nála. Rudolf Aurélia már meghittebben beszélt velem, feltárta előttem, hogy ő szerelmesek közvetitésével foglalkozik.

— Nem tudtam ellenállni.

Rudolf Valériát is ki akarták hallgatni. Felháborodva tiltakozott a gyanusitás ellen, hogy ő kerítéssel foglalkozik. Még akkor sem ismerte be az üzelmeit, amikor felmutattak előtte egy maga által vezetett könyvet, melybe bejegyezte azoknak a férfiaknak és nőknek a nevét, akikkel üzleti összeköttetében állott.

— Ezekhez a feljegyzésekhez senkinek semmi köze nincs — mondotta.

A rendőrség azonban a házkutatás során előkerült könyv alapján pontosan meg tudta állapitani hogy kikkel állott összeköttetésben Rudolf Aurélia 128 nőnek a keresztneve és telefonszáma volt bejegyezve a könyvbe. A detektivek mindegyik nőt felhivták s megkérték telefonon, hogy menjenek el a Névtelen ucca 4. szám alá.

A lakásban tudták meg, hogy ezúttal nem Rudolf Aurélia hivja őket, hanem a rendőrség. **A százhuszonnyolc nő kizárólag jobb társadalmi körökből került ki. A férfivendégek pedig, akikről Rudolf Aurélia szintén könyvet vezetett, bankvezérek, iparvállalatok vezetői, közismert nevek.**

A kihallgatott nők, akiknek jórésze fiatalasszony, szinte mind azzal védekezett sirás közben, hogy nagyon kellett a pénz s csak azért könyörögtek, hogy férjük meg ne tudja az esetet, mert nem élik túl a szégyent. A rendőrség diszkréten is kezeli a neveket.

Rudolf Aurélia tagadásban van, az erkölcsrendészeti osztály azonban igy is elegendőnek találta a felgyült bizonyitékokat arra, hogy tizenötnapi ezárásra és kétszáz pengőre büntesse. Az ügy pedig a főkapitányságon tovább folyik.

GIGLI és MAGDA SCHNEIDER együttes világfilmje:

Enyém vagy

Ma utoljára a

Vigszinházban

Holnaptól a legizgalmasabb kémdráma, a „TITOK" Alpár Gittával.

Holnap, pénteken

hatalmas tétel

düftin, bársony, flanell és tenniszflanell

maradékot

dobunk a piacra rendkivüli olcsó árakon

On is használja ki! Vásároljon pénteken!

Csillag Testvérek

a jó minőségek áruháza

Piac- és Simonffy-utca sarok

GRÜNFELD SALAMON nőidivat szalonját áthelyezte Piac u. 58. sz. Linóleum udvar.

Madridot három oldalról teljesen körülzárták a nemzeti csapatok

Madridból mostmár csak a keletre vezető ut áll nyitva, ezt az utat a felkelők állandóan bombázzák. — Barcelonában a vörösök 25 ezer embert végeztek ki.

Rabat, október 28. A sevillai rádió a következőket jelenti:

Szerdán Valera tábornok csapatai nagyarányú előrenyomulást tettek Madrid irányában. Közben 200 foglyot ejtettek, ezenkivül 10 ágyút és nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Madridból most már csak egy út áll nyitva keletre, ezt az utat repülőink szerdán bombázás alá vették. Mola tábornok csapatai kivetették állásaikból az ellenséget és súlyos veszteséget okoztak neki. *A marxisták 15 orosz gyártmányú géppuskát hagytak a csatatéren.*

A nemzeti csapatok Valera tábornok személyes vezetésével eredményesen nyomultak előre és sok uj területet foglaltak el. *A felkelők már szabadszemmel látják a madridi házak tetejét és a madridi repülőtér szabadon áll előttük.*

Forejon Velasco és Grinon megrid körül legutóbb megvívott ütközetek alkalmával igen sok szökevény jött át a nemzeti csaptok vonalaiba. Oviedo vidékén folyik a tisztogatás.

Asturia és Galicia között biztositották az összeköttetést. A nemzeti csapatok 8500 puskát és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltka.

A NEMZETI BANK UJ VEZÉRIGAZGATÓJA BARANYAI LIPÓT.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa tegnapi ülésén **Imrédy Béla** dr elnök kegyeletes szavakkal hódolt a nemzet nagy halottja **Gömbös Gyula** miniszterelnök emlékének, majd a főtanács **Baranyai Lipót** dr kinestári főtanácsos igazgatót,. a bankosztály vezetőjét, vezérigazgatójává nevezte ki.

Szily Kálmán államtitkár megerkezett a kormányzógyürüs doktorráavatasra Debrecenbe

A csütörtökön délelőtt tartandó kormányzógyürüs doktorráavatásra a kormányzó képviseletében megjelenő dr **Szily Kálmán** államtitkár tegnap este háromnegyed hét órakor megérkezett Debrecenben.

Dr Szily Kálmán kultuszminiszteri államtitkárt, akinek kiséretében volt dr **Papp Szilágyi Egon** miniszteri államtanácsos, ünnepélyes fogadtatás várta az állomáson. A megjelentek sorában ott láttuk báró **Vay László** főispánt, dr **Kölcsey Sándor** polgármestert, **Tankó Béla** dr rektorral élén az egyetemi tanácsot, **Lám Dezső** rendőrfőkapitányhelyettest. Kivonult az államtitkár fogadtatására a „Turul" Bajtársi Szövetség három díszszázada, akik előtt a vonatból kilépő Szily Kálmán államtitkár ellépett.

Dr Tankó Béla rektor üdvözölte az elsőosztályú váróterembe lépő Szily Kálmán államtitkárt.

— Mély tisztelettel és őszinte szeretettel üdvözlöm exelenciádat abból az alkalomból, hogy a kormányzó **úr** őfőméltósága képviseletében Debrecen be jött. Adja Isten, hogy ezen újabb debreceni látogatása újabb lendületet adjon az egyetem fejlődésének.

Az üdvözlésre **Szily** államtitkár meleghangú szavakban válaszolt, aki kifejezést adva annak, hogy örömmel tesz eleget a kormányzó úr őfőméltósága képviseletében s számára mindig öröm Debrecenbe jönni s Debrecen városának és a Tisza István tudomány egyetem vezető uraival érintkezni. Üdvözölte a fogadtatására megjelent egyetemi tanácsot és professzorokat, majd kocsiba ülve lakására hajtatott.

MA DÉLELŐTT TIZENEGY ÓRAKOR LESZ A DOKTORRÁAVATÁS.

Az egyetem tanácsa ma, csütörtökön délelőtt tizenegy órakor a központi egyetem diszudvarán tartandó doktorráavató ülésén Végh Józsefet és Némedi Lajost a bölcsészettudomány sub auspiciis Gubernatoris doktorrá avatja. A doktorráavató közgyülésen közreműködik a Kollégiumi Kántus.

Esernyők, bőr retikülök

női harisnyák és férfi zoknik dus választékban

Vitáriusnál kaphatók

Kossuth ucca 2. Városháza épület, Telefon 17—26.

MINDENSZENTEKRE legizlésesebb koszoruk.

csokrok legolcsóbban „RÓZSA" virágcsarnokban Kossuth ucca 3. szám

Dr Vásáry István hozzászólása a város 1937. évi költségvetéséhez

Amit nem lehetett 10 perc alatt elmondani

Törölhető lett volna a költségvetés 120 kiadási tétel szám alatt tűzoltók egyenruházatára felvett összegből 1880.— pengő.

17) Az 1935. évi 4700.— pengő, 36 évi 4300.— pengő előirányzatra tekintettel, a mostani előirányzatban rendes szükséglet címén szereplő 4552.— pengő a szükségletre teljesen elegendő lett volna. Nincs is a költségvetés indokolásában semmi sem előterjesztve, ami az 1880 pengő rendkivüli szükséglet elfogadható magyarázatául szolgálna.

Törölhető a 123 kiadási tétel sz. alatt a tűzoltó szerek berendezésére előirányzott összegből 1600.— pengő, az 1935. évben tényleges szükséglet a zárószámadás szerint 1490.— pengő volt, holott erre az évre tulajdonképpen 3.000.— pengő volt előirányozva. Ezekre tekintettel semmi elfogadható indokot nem látok arra, hogy az eddigi 1500.— pengő szükséglet a következő évre 3100 pengőre emeltessék fel.

Törölhető a 125 tételszám alatt tűzoltósági épületek fenntartására előirányzott összegből 800.— pengő E címen 1934. évben a tényleges kiadás 600. —pengő volt, a mult évben, 1935-ben 1447.— pengő, igy ninesen indoka annak, hogy az eddigi tényleges szükséglet összege most 800.— pengővel felemeltessék.

A KATONAI ÉPÜLETEK FENNTARTÁSÁNAK KÉRDÉSE

A költségvetés 148. kiadási tétel szám alatt katonai épületek fenntartására 50.000.— pengő rendes és 50.000.— pengő rendkivüli összeg, együtt 100.000 pengő vétetett előirányzatba. Ebből az 50.000.— pengő rendkivüli szükséglet megitélésem szerint a költségvetésből törlendő. A katonai épületekért térítési díj címén a város összesen 268.000 pengőt kap, amivel szemben a költségvetés szerint az összes kiadás 200.000 pengőre megy, ugyhogy a városnak a katonai épületek után a tiszta bevétele 68.000 pengő. Ha számitásba veszem, hogy a katonai épületek értéke a város vagyonleltárában jóval 10 millió pengőn felül szerepel, ezen épületek tiszta hozadéka alig 0.7 százalékra megy. Még akkor is, hogyha az 50.000 pengő töröltetik, a tiszta hozadék alig haladja meg valamivel az 1 százalékot. A 268.000 pengő térítési összeggel szemben a 100.000 pengő épület fenntartási költség azt jelenti, hogy a város a bérösszeg 37 százalékát fordítja fenntartási költségekre. Talán nem emelnék kifogást ez ellen akkor, ha a pénzügyi hatóságok hozzájárulnának ahhoz, hogy a házbéradó alá bevallott házbérjövedelemből minden háztulajdonos épület fenntartási költség címén 37 százalékot vonhasson le, mint, amely után házbér adót nem köteles fizetni. De ha a pénzügyi hatóságok a bérjövedelem 10 százalékánál magasabbat fenntartási költségek címén nem fogadnak el, akkor azt hiszem, hogyha a város a 268.000 pengős bértérítéssel szemben 50000 pengőt fordit fenntartási költségre, tehát majdnem kétszeresét annak, mint amennyit az adókivetésnél a pénzügyi hatóságok akceptálnak, eleget tett az épületek fenntartási kötelezettségének.

Elő kell itt adnom még azt is, hogy a katonai épületek karbahelyezésére, tehát fenntartási költségeire a város kölesönből 368.000 pengőt és ezen kivül az 1930-i évtől kezdődőleg a jövő évre az általam javasolt 50.000 pengővel együtt összesen 743.000 pengőt költ el. Ennél nagyobb összeget kivánni akkor, amikor a város főszámvevője a költségvetés indokolásában több helyen rámutat a város nehéz pénzügyi helyzetére, joggal nem lehet, s ha a város többet nem áldoz, ezért joggal szemrehányással nem illethető.

EGYÉB TÖRÖLHETŐ TÉTELEK

A költségvetés 159. kiadási tétel szám alatt nyomtatványok költsége címén az előirányzott összegből törölhető 2.000 pengő. E címen a szükséglet az 1932. évben 7.031, 1933-ban 7081, 1934-ben 8498 pengő volt, semmi indokoltsága ninesen most 10.000 pengő előirányzásának. A mult évek szükséglete és a takarékosság elvének érvényesitése mellett erre a célra 8.000 pengőt teljesen elegendőnek kell tartani.

A kiadás 245. tétele alatt a fertőtenitő intézet fenntartási költségeire előirányzott összegből 1.000 pengő törlendő, mint ahogy az 1935 évi tényleges szükséglet 8.090 pengő volt, igy az 1937. évre 8,300 pengő teljesen elegendőnek kell tartani.

A 252. kiadási tételszám alatt a fürdő épületek fenntartása, a berendezések karbantartása és pótlása címén előirányzott összegből 3.000 pengő törlendő. Egyrészt arra figyelemmel, hogy az 1934 és 35 évben a költségvetés tanulsága szerint nagyobb beszerzések történtek, másrészt arra figyelemmel, hogy az 1936. évre előirányzott szükségleten felül újabb szükséglet megindokolva ninesen.

E tétellel kapcsolatban anélkül, hogy közelebbről vizsgáat tárgyává tenném a kérdést, meg kell kérdeznem azt, hogy vajjon érdemese a régi gőz és kádfürdőre, illetve az ezekben elhelyezett fürdőkre újabb 11.000 pengő rendkívüli kiadást eszközölni?

A kiadás 248. tétele alatt előirányzott összegből törölhető 3.000 pengő a villamos áram költségeinél, mert 1935 és 36 években a tényleges szükséglet 7.200 pengő volt, ennél nagyobb összeg előirányzásának szüksége mivel ninesen indokolva.

Törölhető a kenőanyag szükségletnél 2.000 pengő, mert 1935 évben e címen csak 4.000 pengő volt előirányozva, s az 1936-ik évre a II. számú mélyfurásra hivatkozással lett a szükséglet 6.000 pengőre felemelve, most még egyszer tovább 2.000 pengővel emelni a szükségletet a II. sz. mélyfurásra hivatkozással, teljesen indokolatlan.

S törölhető a fenntartás költségeinél előirányzott összegből 2.000 pengő, mert az 1935 évben a tényleges szükséglet 8.000 pengő volt, ez az összeg lett 1936-ra is előirányozva és most semmivel sincsen indokolva, miért kellene ezt az összeget további 2.000 pengővel felemelni.

A költségvetés 266. kiadási tétel szám alatt előirányzott 5.100 pengő amely az új köztemetőben létesitendő illemhely költségeit szolgálná, teljes egészében törölhető. Egy részt azért mert a központi ravatalozó épületében és a gazdasági udvarban megfelelő illemhelyek létesitéséről megfelelő gondoskodás történt, másrészt azért, mert ez az összeg beruházás jellegével bir, s ha tényleg fennforogna is a szükséglet, mint ahogy nem forog fenn, fedezéséről nem lehet községi pótadó kivetésével gondoskodni.

A költségvetés 273. kiadási tétele alatt ingyenes temetés költségeire felvett 5.000 pengőből törölhető 3.200 pengő. Az 1935. évben a tényleges szükséglet 1578 pengő volt, az 1936. évben 1800 pengő lett előirányozva, semmiféle indok sincsen arra, hogy ezzel az 1936. évre már felemelt összegben előirányozott 1.800 pengővel szemben miért kelljen a következő évre 5.000 pengőt előirányozni.

A költségvetés 274—275. tétele alatt a köztemetőnél felmerült tiszt viselői illetmények és munkabérek címén előirányzott 15.181 és 31.750 pengő együtt 46.931 pengőből 6.900 pengő törölhető. E címeken az 1934 évben a tényleges szükséglet 33.679 pengő, az 1935 évben 37.081 pengő volt. Teljesen elegendőnek kell tartani, hogyha ezen címen a jövő évi költségvetésben 40.000 pengő fog előirányoztatni.

A költségvetés 281. kiadási tétele alatt a Köztemetőben épület és gépberendezések fenntartása címén előirányzott összegből 2.000 pengő törölhető. Az 1935. évben a tényleges kiadás 1277 pengő volt, igy ezen összeggel szemben a most előirányzott 4.200 pengőből 2.000 pengő törlése teljesen indokolt.

A költségvetés 312. kiadási tétel szám alatt vásártéri korlátokra előirányzott összegből törölhető 2.000 pengő. Az 1935. évi kiadás 2629 pengő volt, 1936. évre 1.500 pengő volt az előirányzat. Igy ha a 36 évi előirányzatnak kétszeresét vagyis 3.000 pengőt irányozunk elő, ami a 2.000 pengő törlése után még megmarad, a szükségletet kielégitettnek kell tekinteni.

(Folyt. köv.)

Miért drágább és nehezebb a debreceni koksz?

Több panaszos levél érkezett szerkesztőségünkbe, melyben azt teszik szóvá a fogyasztók, hogy miért olyan drága a debreceni koksz és miért olyan súlyos. Mielőtt a kérdésre választ adtunk volna a nyilvánosság előtt, megkérdeztük a Világitási Vállalat igazgatóságát ezekről a kifogásokról és a következő felvilágositást kaptuk és adjuk olvasóinknak:

— A debreceni koksz ára tényleg magasabb mint a budapesti, amennyiben nálunk egy mázsa koksz 7.50 pengőkicsinyben, vagonszámra 7.30 pengő. Ezzel szemben Baján 7.50, Sopronban 7.30, Szegeden, ahová úgy látszik, az olcsó viziúton szállitják a szenet 6.30 Szombathelyre 8.— és végül Budapesten 6.50 pengő az ára, mert a főváros kevesebb a fuvardij.

— Az is bizonyos, hogy a pécsi szénből készitett koksz olcsóbb, mint a debreceni termék, azonban a pécsi gyengébb minőségü és sok salakja van, tehát természetes, hogy olcsóbb, mint a mi kokszunk, amelyet karwini szénből készitünk. Azokban nem olyan nagy az áramkülönbség, mert hiszen a pécsi koksz ára 6.90 pengő.

— Ami végül azt a panaszt illeti, hogy a koksz sulyosabb, mint amennyit maga a koksz nyomna, erre csak annyi a megjegyzésünk, hogy mint nagybani fogyasztók a város stb. teszik, a vásárlók vigyék el a kokszot olyan időben, mikor nem esik az eső, tehát a koksz száraz és igy 20—30 százalékkal könnyebb. Az volna célszerű, ha mindenki nyáron látná el magát a szükséges koksz mennyiséggel.

Az emlék

Kint hideg szelek futkároztak a tar galyakkal suhingó fák között. Néhanéha egy-egy kóborgó szélkölyök bedudált a kéménykürtőn is, mintha ijesztgetni akarta volna azt a pár embert a kályha mellett álló zsöllyékben. Pedig ez a két ember már nem ijedezett, nem rémüldözött semmiféle csintalan süvöltésétől a csúf őszi időnek.

— Emlékszel, édes, negyven esztendővel ezelőtt is ilyen csudarul köszöntött reánk az ősz, — fogta meg kicsit reszkető kézzel a férfi a fehérhajú, töpörödött asszonyka ezer ránctól barázdált kezét.

— Az első őszünk volt, kedves, az első, — hajtotta az anyóka a fejét és édes melegség járta át fázékony erejében a vért.

— Olyan volt a kis lakásunk, mint egy boldog fészek. Csupa derü, csupa melegség. Puha fészek, két ember boldogító fészke . . . — mélázott az öregúr.

— Negyven esztendő, szentséges Istenem, mintha csak tegnap lett volna, — kereste öreg életepárja törtfényü szemét az anyóka.

— Már az unokánk is arról álmodozik titkon, hogy milyen lesz az ő fészkük, tudod, a kis Kató, karácsonykor akarnak esküdni, — állott fel az öregúr és egykor délceg alakját megropogtatta azzal, hogy megpróbált kiegyenesedni.

— Megérjük a dédünket is, — bámult mosolygó szelid tekintettel a táncoló lángokba az öreg asszony.

— Miért ne érnénk, — fogta meg derekát az öreg úr, mert mindenképpen leplezni akarta a derekában bujkáló fájdalmakat.

— Ülj, öregem, aztán beszélj, beszélj valami szépet erről az elrepült negyven esztendőről . . .

— Mit beszéljek, hiszen te is úgy érzed, te is úgy tudod, mint én ennek a negyven esztendőnek minden percét — ült le az öreg úr élete párja mellé és most ismét megfogta annak kezét.

— Igen, igy tudom, de jobban esik hallani tőled . . .

— Tudod mi volt a legszebb? No várj, én még ma is erre emlékszem a legkedvesebben vissza. Mikor vártalak, mikor elképzeltelek, de még nem láttalak addig soha. A templom előtt állottam és minden közeledő alakban téged sejtettelek, de mikor megjelentél a sarkon, mikor megláttam sugár, karcsú alakodat, mindjárt tudtam, hogy csak te, egyedül te lehetsz, mert olyannak képzeltelek el.

— Kedves vagy, — törülgette szemét az öregasszony, — pedig milyen félelmek között mentem el, mennyi aggodalom kisért, hiszen negyven esztendővel ezelőtt valóságos Isten kisértés volt az amit tettünk: egy ujság apróhirdetésén keresztül kértél találkát, mekkora vakmerőség volt az akkor részemről . . .

— És mégse bántad meg soha, édes, — hajtott le az öreg úr és megcsókolta élete párja reszkető kezét, mint 40 év előtt . . .

— **Elitélték a pályaőrt, aki megdézsmálta a guthi faraktárban a TIKÁV lebontott pavillondeszkáit.** Debrecen tulajdonában levő guthi faraktárban a mult év őszén észrevették, hogy egymásután tünnek el a hasábfák és a TIKÁV lebontott pavillonjának a deszkái. Egy alkalommal azután meglátták, hogy Kálmán Sándor nyirmártonfalvi pályaőr otthon fűrészeli az eltünt faanyagot. A megindult nyomozás során több lopott fahasábot meg is találtak nála, amiért a bíróság elé került. A debreceni törvényszék folytatólagos lopás vétségéért egyhónapi fogházra itélte a pályaőrt. Fellebbezés folytán most tárgyalta ezt az ügyet a debreceni tábla, ahol helybenhagyták a pályaőr büntetését, de annak a végrehajtását három évre felfüggesztették.

Halálraitélt kémek kivégzése Balassagyarmaton

A cseh határmenti kémbanda tagjai elvették példás büntetésüket. — A határőrség tagjai végignézték a két kém felakasztását.

Balassagyarmat, október 28. A balassagyarmati határőrosztály laktanyájában szerdán reggel halálos ítéletet hajtottak végre: *Biró János szakaszvezetőt és Kovács József nemrég leszerelt katonát a laktanya udvarán kivégezték.*

A Nógrádban nagy feltűnést keltett bűnper és a végrehajtott halálos ítéletek előzményei rendkívül érdekesek.

Mészáros János csempész titokban üzött foglalkozása közben még 1935. év tavaszán összeütközésbe került a szomszédos ország pénzügyőreivel. A pénzügyőrök hajlandónak mutatkoztak vele szemben elnézést gyakorolni abban az esetben, ha Magyarország ellen kémkedésre vállalkozik. Megállapodtak és ennek eredményeképpen Mészáros János hazaáruló kémkedésre vetemedett.

Mészáros előbb megnyerte bűntársul előbb édes öccsét, Mészáros Pált, majd pedig sógorát, Kovács Józsefet. Kovács arra vállalkozott, hogy volt katonabajtársát, a ténylegesen szolgáló Biró János szakaszvezetőt környékezi majd meg. Munkája sikerrel járt, amennyiben körmönfont ravaszsággal behálózta és rávette Birót arra, hogy szolgálati beosztásával s előljáróinak bizalmával visszaélve, minden tudomására jutott bizalmas ügyet az ellenséges hírszerzésnek közvetlenül vagy pedig cinkostársainak közvetítésével kiszolgáltassa.

A megszervezett kémhálózat Biró Jánoson, Kovács Józsefen, Mészáros Pálon és Mészáros Jánoson kívül később kiegészült Tresó István gépkocsivezetővel, aki a szomszéd országba gyakran átjárt és akit egy-két esetben futárul használtak fel. Kiegészült ezenkívül Torda Margit 15 éves kiszolgálóleánnyal, valamint Géczi Erzsébet háztartásbeli leánnyal.

A két kiskorú leány arra vállalkozott, hogy *katonákkal és fontosabb irodai beosztásban lévő altisztekkel ismeretséget köt és őket a kémhálózat tagjaival ismeretségbe hozza.* Ezek a fiatal leányok még arra is vállalkozni mertek, hogy *önállóan is végeztek Magyarország kárára kisebb veszéllyel járó hírszerző szolgálatot.*

A Mészáros testvérek kezdeményezésére alakult kémhálózat 1935 tavaszától egészen 1936 elejéig folytatta hazaáruló munkáját, amelyet a következőképpen sikerült leleplezni:

A rendőrség ez év március havában *Mészáros Jánost betöréses lopásban való bűnrészesség miatt letartóztatta.* Letartóztatása alatt a rendőrség, miután már hosszabb idő óta *kémgyanú miatt megfigyelés alatt állott*, erre vonatkozólag is kihallgatta. A megismétlődő kihallgatásokon *Mészáros belezavarodott a keresztkérdésekbe, elárulta magát, majd bevallotta bűnét* és megtörve, bűntársait is megnevezte.

Ilyen előzmények után került sor júniusban a bűnper Balassagyarmaton megtartott főtárgyalására, amelyen a következő ítéletet hozták:

A honvédtörvényszék Treso István kivételével — mert az ő személyével kapcsolatban nem voltak teljes bizonyítékok — *valamennyi vádlottat bűnösnek mondotta ki* kémkedés, illetőleg hütlenség bünlettében és *Biró János szakaszvezetőt, valamint Kovács Józsefet kötél általi halálra*, azonkívül Biró szakaszvezetőt lefokozásra és a honvédség kötelékéből való kicsapásra ítélte.

Mészáros Jánost tizenötévi fegyházra, tízévi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére, Mészáros Pált kétévi fegyházra, ötévi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére, Torda Margitot nyolchónapi börtönre és végül Kuczor-Géczi Erzsébetet háromhónapi fogházra ítélték.

Az ítélet, miután a legfelsőbb honvédtörvényszék helybenhagyta, jogerőre emelkedett és így került sor szerdán reggel Balassagyarmaton az ottani határőrosztály laktanyájának udvarán *a halálos ítéletek végrehajtására.* A laktanya udvarán szerdán reggel a már kedden felállított két bitófával szemben zárt rendben sorakoztak fel a határőrosztály századai. Az egyik század a két bitófa körül megalakította az úgynevezett *végrehajtási négyszöget*, amelynek közepén elhelyezkedett a hadbíróság és a bitófák tövében az ítélet végrehajtója, a hóhér.

A határőrség honvédei szembenállottak a vesztőhellyel és elrettentő például *végignézték Biró János rangjavesztett szakaszvezető és a soraikból nemrég távozott Kovács József felakasztását.*

A rangjától megfosztott Biró János és Kovács József lehorgasztott fővel állottak a bitófák alá, a szuronyos őrök és az utolsó vígasztaló pap kíséretében. A kivégzés után pár perccel a hóhér jelentette az ítéletek végrehajtását, az orvos pedig megállapította a beállott halált.

Belevágott egy nőt vetélytársa az egyik Piac uccai kirakatba

Két asszony civakodása tömegesődülettel.

Különös incidens vonta magára a járókelők figyelmét tegnap este hat óra tájban.

Rácz Róza Piac ucca 40. szám alatti lakos a főuccán a Feldheim üzlet előtt beszélgetett egyik férfiismerősével. Beszélgetés közben egyszerre csak odalépett egy nő s hangos kiáltásokkal rátámadt Rácz Rózára.

— *Kell neked a Pista?! — kiabálta. — Na várj csak, adok én neked Pistát!*

Azzal a dühös hölgy megragadta a meglepett vetélytársat és teljes erővel belevágta az üzlet kirakatába, úgyhogy a kétszáz pengőt érő kirakat darabokra tört.

Alig tápászkodott fel azonban Rácz Róza, a nő újból rátámadt és minősíthetetlen kifejezések özönét zúdítva felé ütötte-verte, haját cibálta.

Ekkorra már hatalmas tömeg gyült össze a két nő körül. A férfi, aki miatt a vihar kitört, közben szép csendesen elpárolgott. A túltemperamentumos, verekedő nőt pedig a rendőr igazoltatta s eljárás indul ellene.

Téli pongyolát, kabátot, kötött árut, harisnyát, kesztyűt, női és férfi fehérnemüt, zsebkendőt, ágy- és asztalgarniturákat, paplanokat legolcsóbban vásárolhat

Kerecsen Áruházban, Csapó u. 8

Megkerült a Debrecenből féléve eltünt két uri gyerek

Két kisfiu kalandos szökése és megkerülése.

Hirt adott a „Debreczen" annakidején két debreceni gyerek eltüneséről. **Uri** Ferenc 13 éves és **Uri** Gábor 11 éves kisfiuk a nagyvásár alkalmával, április 28-án, valahogyan elvesztek. Édesanyjuk azt hitte, hogy a két gyermek visszament Csap ucca 15. szám alatti lakásukra. Miután azonban otthon nem találta őket, bejelentette a két fiu eltünését a rendőrségnek. **A „Debreczen" annak idején fényképét is leközölte a két gyereknek s hat hónappal később ez a fénykép vezette nyomra a gyermekeit kereső, kétségbeesett anyát.**

Ugyanis a napokban megkerült a két gyerek, akik kalandos utat tettek meg ez alatt az idő alatt. Uri Ferenc Dorog alatt, mikor **már megéhezett a többnapos kóborlásba, jelentkezett egy gazdánál és munkát kért. A gazda alkalmazta libapásztornak és áprilistól egészen őszig ötven libára ügyelt a gyerek.**

Öccse pedig Tiszapolgárnál szegődött be egy juhász mellé a nyájat őrizni és ott huzta ki az időt mostanáig. **Egyik gyereket felismerték a „Debreczen"-ben megjelent kép után** s értesitették a hatóságokat. Ilyenmódon félévi távollét után megkerült a két kalandos természetü gyerek s anyjuk boldogan látta viszont az elveszett fiukat.

A budapesti Nep irodában „müködő" állásszerzők a bíróság előtt

Hogy vettek fel a „befolyásos urak" az állástkeresőktől pénzeket.

Budapest, október 28. Nagy feltűnést keltett néhány hónappal ezelőtt az a szerteágazó állásszerzési botrány, amelynek középpontjában báró Ghillányi József, volt székesfővárosi tisztviselő és Majthényi Ernő, volt szolgabíró álltak. A volt fővárosi tisztviselő és a volt szolgabíró Ignácz Sándor állítólagos hirlapíróval és még öt társukkal együtt a NEP Esterházy uccai helyiségében fogadott állást kérő embereket, akik abban a hiszemben, hogy az egységespárt áll »a befolyásos urak« háta mögött, szívesen hoztak nagyobb pénzáldozatokat azért, hogy végre állásba kerülhessenek. Az egyik károsult feljelentésére megindult a nyomozás, a rendőrség elfogta az állásszerzőket, akiknek ügyét tegnap reggel kezdte tárgyalni a büntetőtörvényszék.

A vádirat szerint Ignácz, Ruits, Bereczki és Majthényi a mult év szeptemberében Tóth Imre végkielégített tanítót tévedésbe ejtették oly képpen, hogy Ignácz az Angol-Magyar Kiviteli Rt. igazgatójának mondta magát és a tanítót a NEP Esterházy uccai helyiségében fogadta, ezzel úgy tüntetve fel a dolgot, mintha a részvénytársaság alapítása a Nemzeti Egység Pártjának égisze alatt történt volna.

Ignáczék Tóth Imrének *200 pengős állást igértek a vállalatnál és erre a célra 1000 pengős biztosítékot vettek fel tőle.* A vádlottak ezenkivül még egész sorozatát követték el a hasonló bűncselekményeknek, részben egyedül, részben közösen. Ghillányi József báró Kanosi Józseftől azzal az ürüggyel, hogy az Elektromos Műveknél szerez számára állást, 1500 pengőt utaltatott át a Magyar-Olasz Banknál lévő folyószámlájára.

Várnai Józseftől hasonló módon 2100 pengőt vett fel Pémi Ferenctől, akinek orvosi állást igért, két alkalommal 1500—1500 pengőt utaltatott át. Vackhoffer V. mos gyógyszerésztől pedig azzal, hogy Lepsényben gyógyszertárjogot szerez részére, 2000 pengőt vett át s ugyanesak 2000 pengőt kapott Török Józseftől, akinek házfelügyelőséget igért. Ezenkívül még több kisebb állásszerzési ügyben szerepeltek a vádlottak.

A vádpontok ismertetése után került sor a vádlottak kihallgatására. A bíróság elsőnek Majthényi Ernőt hallgatta ki, aki vallomásában hangsúlyozta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ezután azt mondotta, hogy a NEP Esterházy uccai helyiségében sohasem tartottak megbeszélést azokkal a társaikkal, akikkel az állások megszerzésére vállalkoztak. A továbbiakban részletesen ismertette, hogyan akarták megszerezni az állásokat és az egyes feleknek ígért kölcsönöket. Majthényi Ernő után Bereczky Lajost, Ignácz Sándort, báró Ghillányi Józsefet, végül Kálmán Lajost hallgatták ki. Valamennyien tagadták bűnösségüket és részletesen előadták az egyes üzletek keletkezését és azokat a terveket, hogyan akarták az állásokat megszerezni az egyes feleknek.

A bíróság ezeknek a vádlottaknak a kihallgatása után a tárgyalás folytatását péntek délelőttre halasztotta.

Tartós **ondulálási** készittessen **BATA** fodrásznál **Csapó u. 4**

Hungária
filmszinház.
MA MÁR UTOLJÁRA a
„VELENCEI KALAND"
mulatságos vigjáték
DICK POWELL és
JOAN BLONDELL
főszereplésével.
Előadások: 5, 7, 9-kor!

Ünnepélyesen megnyitották a birák és ügyészek részére tartandó közgazdaságí tanfolyamot

Dr Oláh Lajos beszédéből: Örömmel kell fogadnunk azt a kezdeményezést, mely a mi szellemi alapunk, az igazság magatartására vezet

Az igazságügyminiszter által elrendelt, a birák és ügyészek részére tartandó közgazdasági tanfolyam ünnepélyes megnyitása szerdán este folyt le az ítélőtábla dísztermében.

A megnyitáson megjelentek az igazságügyminiszter képviseletében dr *Oláh Lajos* ítélőtáblai elnök, Debrecen város részéről *Csóka László* főjegyző, *Tunyogi Szücs Géza* az Ügyvédszövetség, dr *Fráter Pál* az Ügyvédi Kamara nevében. Ott voltak még *Jeney Sándor* törvényszéki elnök, *Jeney Gábor* főügyészhelyettes a főügyész képviseletében, *Mező Sándor* ügyészségi elnök, valamint az ítélőtábla, törvényszék, járásbíróság és a vádhatóságok igen sok tagja.

A megnyitó beszédet dr *Oláh Lajos* táblaelnök mondotta.

Az igazságügyminiszter rendeletében kifejezésre juttatta, hogy a gazdasági élet bonyolultabbá válása szükségessé tette, hogy az állam a gazdasági élet irányításában jelentős szerepet vállaljon. E feladat sikeres megoldásának előfeltétele, hogy a gazdasági élettel összefüggésben lévő munkakörben foglalkoztatott szolgálati alkalmazottaknak, így *az ítélőbiráknak is megfelelő közgazdasági ismeretei legyenek*. Igy elrendelte, hogy a debreceni ítélőtábla székhelyén közgazdasági tanfolyam kezdődjék az ittlevő önként jelentkező birák és ügyészek részére. A tanfolyam megnyitásával az igazságügyminiszter dr Oláh Lajos táblaelnököt bízta meg.

Kifejtette, hogy a rendelet célja az igazság kiszolgáltatásának elősegítése, mert vannak dolgok, melyek tisztán jogi alapon megoldhatatlanok. *Igy örömmel kell fogadnunk ezt a kezdeményezést, mely a mi szellemi alapunk, az igazság megtartására vezet* — fejezte be beszédét dr Oláh Lajos.

Üdvözölte ezután a megjelent előkelőségeket, a tanfolyam hallgatóit és köszönetét fejezte ki az előadóknak azért a készségért, mellyel áldozatos tevékenységük kifejtésére vállalkoztak s ezzel a közgazdasági tanfolyamot az igazságügyminiszter nevében megnyitotta.

Majd *Versényi Tibor* vezérigazgató szólalt fel a TÉBE nevében. A magyar hitelszervezet nevében örömét fejezte ki az igazságügyminiszter elhatározása iránt. A háború után — mondotta — oly jogváltozások történtek, melyeket azelőtt el sem tudtunk képzelni. Az egyén háttérbe szorult és a tömeg lépett előtérbe. *Ezekre a változásokra felfigyelnek a polgári államok is, melyekben egyes részleteket át is vesznek az új ideákból.*

— A jognak mindig úgy kell változnia, ahogy azt az élet kívánja. *A gyakorlati ember látja, hogy ma az élet sokkal bonyolultabb, mint régen. Sajnos, eltávolodtunk az ideális jogtól, a jogalkotás terén is új alkotásokkal találkozunk*, mely az egyéntől eltávolodik, ezért a jogszolgáltatásnak kell visszatérni az egyénhez, ennek folytán a bírót nagyobb felelősség terheli. Az igazságos ítélet meghozatalánál *a bírónak oly szaktudással kell birnia, mely a szakértővel egyenlő értékű*. Ennek érdekében történnek ezek az előadások, melyek a tökéletes igazságszolgáltatást vannak hivatva elősegíteni.

Ezután kezdetét vette a tulajdonképpeni első szakelőadás, melyet ugyancsak *Versényi Tibor* tartott.

Ezek az előadások a háromhónapos tanfolyam alatt hetenkint háromszor lesznek a törvényszék egyik tárgyalótermében az esti órákban. Előadói a következők: *Faller Gusztáv* bányafőtanácsos, vitéz *Faltay Pál* törvényszéki hites szakértő, *Versényi Tibor* vezérigazgató, *Králl János* erdőigazgató, főmérnök, *Radó Gábor* erdőtanácsos, dr *László Béla* tanár, *Mátay Imre* gőzmalomigazgató.

A debreceni ref. egyházmegye közgyülése a stóladijak fizetésének megszüntetését ajánlja a gyülekezetnek

Dr Szász esperes megemlékezése Baltazár püspökről.

A debreceni ref. egyházmegye tegnap tartotta közgyülését. Dr **Szász** Imre esperes mondott közének után buzgó imát, majd magasszinvonalu megnyitó beszédet tartott, amelyben megható szeretettel és melegséggel emlékezett meg dr Baltazár Dezső püspök haláláról.

— Ki volt Baltazár Dezső a mi életünkben? A pásztorok között a legelső pásztor, nemesak külső viszonylatban és megitélésben, hanem tudásban, hitélésben és szolgálatban is. Mi kebelbeliek bátorsággal mondhatjuk el s bizonyságot tehetünk arról, hogy Baltazár Dezső hü szolga és igaz sáfár volt. **Közöttünk való negyedszázados sáfárkodása maradandó és alkotásokban gazdag időszaka egyházmegyénknek** és a debreceni egyháznak a történelmében.

— Baltazár Dezső tőlünk, innen, erről a helyről indult el a halál árnyékának szomoru völgyébe. Junius 22-én tartott egyházmegyei közgyülésünkön hangzott el utolsó hivatalos szolgálattételében amaz apostoli intelme: „Légy vezér a hüségben, a bölcsességben és a szeretetben." Szorosan ölelem magamhoz, mint végrendeletének drága értékeit ezeket a szavakat és elkötelezem magamat, — de tudom, elkötelezi magát egyházmegyénk minden alkotó tagja arra, hogy Baltazár Dezső számára ugy és akkor állitunk igazi emléket, hogyha mindig vezérek leszünk a hüségben és mindig gazdagok leszünk a szeretetben.

Dr Szász Imre esperes ezután hasonlóképpen kegyeletes szavakkal emlékezett meg Gömbös Gyula elhunytáról is, elparentálta Kun Szabó Gyula felsőszabolcsi esperest, Horváth Elekné sárrétudvari tanitónőt.

BARABÁS SAMU NYUGALOMBA VONUL

Elbucsuzott az esperes Barcza Barna, Kardos Ferenc, Kulcsár Ferenc debreceni, Bujdosó József danesházi, Pathó Lajosné józsai tanitóktól, akik nyugalomba vonulnak.

Kiemelten és különös melegséggel vett bucsut az esperes és az egyházmegyei közgyülés **Barabás Samutól, a kabai lelkésztől és az egyházmegye tanácsbirájától, aki szintén megérdemelt nyugalomba vonul.**

— Tizenöt évvel ezelőtt jött ki Erdélyből a kolozsvári lelkipásztor és esperes. Tizenöt esztendőn át pásztorálta a kabai gyülekezetet, sokat épitett lelkekben is, külsőleg is. Kivánom, hogy nyugalomba vonult testvéreink életének hátralevő idejét aranyozza meg az Ur.

ÜDVÖZLÉSEK

Az esperes üdvözölte dr Ravasz Lászlót püspöki szolgálatának 15 éves jubileuma alkalmából, dr Máriay Barna tanácsbirót közszolgálatának 30-ik évfordulóján.

Szeretettel köszönti az egyik testvéregyházmegye gondnokát, a református egyház hü fiát: Darányi Kálmánt, az uj magyar miniszterelnököt.

ÉRDEKES MEGÁLLAPITÁSOK A SPANYOL ESEMÉNYEKRŐL

Hosszasabban foglalkozott dr Szász Imre esperes a spanyol testvérháboruval, amellyel kapcsolatban ezeket mondta:

— Politikai problémák megoldásával nem foglalkozom, de figyelem a népek mozgolódását és háborgását, figyelem azt a szörnyü harcot, amely körülöttünk és mellettünk évtizedek óta folyik már és pusztit, előbb Oroszországban, majd Spanyolországban s nagyban készülődik Franciaországban és a közvetlen közelünkben, Csehországban is. Nem az egyik nemzet támad a másik ellen, nem a föld, a terület, nem az arany és nem a jószág a viaskodás tárgya, a zsákmányolás anyaga, hanem eszmék és világnézetek különbözősége osztja csoportokba az egyugyanazon nemzetet s állitja szembe az apát fiával, a testvért a testvérével. Forradalmak ezek, amelyeknek az az ismérvük, hogy valamelyik osztály saját uralmának elnyerése és biztositása érdekében zászlót bont, hogy aztán ártatlan emberek lemészárlásával, az Isten szent házának lerombolásával, a hitnek, az egyháznak kiirtásával, az erkölcsnek megtaposásával fejezze be bünös vállalkozását. A népek történelmeiben nem ismeretlen a forradalom és a nyomában járó szörnyüség, de megállapithatjuk, hogy a XX. századnak, a mi kulturvilágunknak forradalma dobzódásában páratlanul áll. Talán azért, mert bennünk csak másodrangu tényezőként szerepel a politikai elv és a körülötte keletkezett versengés. Igen, ezekben a forradalmakban a szörnyü játék főleg a Krisztus királysága, az Isten országa körül forog. Mintha az antikrisztus most egyszerre csatasorba állitotta volna minden emberét, felvonultak nagy készültséggel, hogy végezzenek egyszer s mindenkorra a Krisztussal s evangéliumával.

— Az antikrisztust csak egy Valaki győzheti le, a megfeszitett és feltámadott Krisztus. Azt tudnia kell ennek a világnak, hogy a vihar által felvert tengert csak Jézus csendesitheti le, a megvérzett szivet, az önmagával meghasonlott, háborgó lelket csak a Krisztus evangéliuma gyógyithatja meg, békitheti ki. Nagy erőt ad ez a tudat a református keresztyének számára, de ez nem ment fel az éber vigyázás alól és nem oldoz fel a becsületes, kitartó szolgálat teljesitése alol. Vigyázzanak a pásztorok, hogy senki el ne tévelyedjen, a tanitók fogják meg a gyermekek kezét, a presbiterek és gondnokok álljanak őrt.

Az esperes beszéde végén meleg szeretettel üdvözölte a felgyógyult egyházmegyei gondnokot: Kulin Imrét.

A közgyülés ezután megvitatta a tárgysorozatot, melynek kapcsán az esperes jelentést tett arról, hogy ebben az esztendőben is megrendezték a lelkészi továbbképző tanfolyamot.

Az egyházmegyei közgyülés F. Varga Lajos nyugalomba vonult esperest mindvégig esperesének tekinti, továbbá tiszteletbeli esperesnek választotta meg Kozma Zsigmond és Veress Bálint lelkészeket.

Ünnepélyes aktusa is volt a közgyülésnek, amennyiben Nagy Lajos sárándi lelkész, egyházmegyei tanácsbiró, dr Kertész Endre ügyész, Solymossy József mikepércsi lelkész, egyházmegyei jegyző letették a hivatali esküt.

ÉRDEKES GONDOLAT A STÓLADIJAK MEGSZÜNTETÉSÉRE

Az egyházmegyei közgyülés még egy érdekes gondolattal is foglalkozott. Nevezetesen azt ajánlja a kebelbeli gyülekezeteknek, hogy a stóladijat egy összegben váltsák meg az egyházak és szolgáltassák ki a lelkészeknek és kántoroknak. Ezzel szemben természetesen a hivek részéről esetenként fizetendő stóladijak elmaradnának, megszünnének.

A közgyülés magasnak találja azokat a közigazgatási járulékokat, amelyeket az egyházaknak lélekszámuk szerint kell fizetniök. Egyhangulag kimondották, hogy a járulékok mérséklését kérik.

A missziói bizottság jelentette és a közgyülés örömmel vette tudomásul, hogy a missziói munka az egyházmegye területén nagyon szép eredményel folyik, különösen a debreceni tanyákon, ahol 13 segédlelkész végzi a hivek pásztorálását.

A közgyülés több adminisztrativ természetü ügyet tárgyalt még délelőtt, közénekkel és imával a közgyülés véget ért, délután pedig birósági ügyeket tárgyaltak.

Szivenszurta egy részeg legény a petoházi esküdtet

Kis bucsú volt Petőházán, amely alkalomkor tánemulatságot tartottak az egyik kocsmában. Iddogálás közben két legény, névszerint Palkovits János és Ábrahám György között szóváltás támadt, mire Palkovits hat késszúrással megsebesítette barátját. Közben Ivánesics János községi esküdt a kocsmába érkezett, hogy a duhajkodó legényt megfékezze, de Palkovits most már az esküdtre támadt, akit előbb egy bottal sujtott fejbe, aztán pedig késével szivenszúrta a szerencsétlen Ivánesicsot, aki percek alatt kiszenvedett. A gyilkos legényt őrizetbe vették.

Figyelem

1937 tip. Philips, Standard és Orion rádiókat legjutányosabban Miklós utca 2. szám alatt szerezhetj be. Bemutatás diitalan.

SZINHÁZ

A CSOKONAI SZINHÁZ MÜSORA:

Október 29-én, csütörtökön este: Pármai ibolya, operett..

Október 30-án, pénteken este: A néma levente. Költői vígjáték, prömier bérlet.

—

A színházi iroda jelentése:

Szüntelen kacagás, eleven derü, három órán keresztül a Csokonai színház uj operettje, a

Pármai Ibolya

előadása. Slágerszámok kergetik egymást, a hangulat a boldog béke varázsolja vissza, **a táncok sorozata ragyogó,** a kiállitás pompás!

Horányi Carola, Halasy Mariska, Jurik Julcsi, Szilassy László, D. Kovács József, Sugár Mihály, Herczeg László, Alszeghy Lajos, Szilágyi Zsóka és Balázs János alkotják a ragyogó együttest. Rendező: **Ihász Aladár,** karnagy: **Csanak Béla.**

Pénteken a mult évad kiemelkedő budapesti színházi és költői sikere, Heltai Jenőnek Vojnits-dijjal kitüntetett, poétikus szépségü vigjátéka,

A néma levente

kerül bemutatásra, fővárosi szinvonalu előadásban. Az együttes külön érdekessége, hogy a **vezető női szerepben lép először a debreceni közönség elé H. Naményi Lili,** a kolozsvári és budapesti szinpadokon annyi nagy sikert megért kiváló müvésznő.

Uj jegytipus

van a Csokonai színházban: prömier és vendégjátékok kivételével tisztviselők részére kedvezményes jegyutalványokat adnak ki páholyülésekre. A tisztviselők a kedvezményes jegyutalványokat hivatalukban igényelhetik.

Füzőt, fetszés szerint választható legjobb minőségü anyagokból elsőrendü szabás és kivitelben készit megrendelésre dr. Bárdosné Piac u. 77. Modern fürészalen

Vasvillával szurta meg a végrehajtót egy 70 holdas vámospércsi kisgazda

Vámospércs községnek nagy szenzációja van. A község egyik tekintélyes kisgazdája, akinek 70 hold földje van, vasvillával támadt a községi végrehajtóra és megszurta, mert köztartozások fejében a teheneit akarták elvinni. A véres eset részletei a következők:

K. Nagy József Kiss uccai gazdálkodó házánál megjelent Sarkady Béla községi végrehajtó, hogy 1800 pengő köztartozás fejében lefoglalt teheneket elhajtsa. A tehenek már az udvaron voltak, amikor K. Nagy József szekerével hazaérkezett és befordult háza udvarára. Az udvaron ott állt a végrehajtó és mellette Török Sándor községi hajdu. A gazda, mikor meglátta a végrehajtót, **dühösen leugrott szekeréről és előkapva a vasvillát, nyakon akarta szurni a végrehajtót, aki elugrott a döfés elől és a villa két ága igy a vállát érte és megvérezte. A községi hajdu, aki a végrehajtó segitségére indult, ütést kapott arcába vasvillával.**

A sérülések nem sulyosak. Az eset szemtanui szerint a gazdálkodó nem szállt vitába a végrehajtóval, **hanem minden szóváltás nélkül ugrott neki a vasvillával.**

A csendőrség a gazdálkodó ügyében megkezdte a kihallgatásokat. A teheneket, melyeknek elhajtását meg akarta akadályozni a kisgazda, elvitték.

Kinos incidens a püspökladányi községházán

Suszter főjegyző és dr Harry ügyvédjelölt éles összeszólalkozása. — Az ügyben tartott járásbirósági tárgyalást elnapolták.

Ez év nyarán dr *Józan József* debreceni pénzügyi segédtitkár hivatalos minőségben Püspökladányban tartózkodott az ottani községházán. Hivatalos munkája alatt találkozott dr Harry György ügyvédjelölttel.; Amikor a jegyzői irodából Suszter főjegyző kijött és meglátta dr Harryt, megkérdezte dr Józant, hogy hivatalos minőségben tárgyal az ügyvédjelölttel? Ő erre azt felelte, hogy nem. *Ekkor a jegyző kiutasította dr Harryt, aki azonban kikérte magának a hangot.* Szó szót követett és eközben egymást kölcsönösen sértő szavakkal illették. *Kölcsönösen elmondták egymást »szamárnak« és ehhez hasonló szavak röpködtek a levegőben.*

Ez ügyben volt tárgyalás szerdán a debreceni járásbíróságon dr *Gyöngyössy József* büntetőjárásbíró előtt. A vádlott főjegyző nem jelent meg, csak a tanu és a sértett ügyvédjelölt.

Dr *Józan József* pénzügyi titkár vallomásában előadta, hogy a kérdéses napon a községháza tanácstermében volt dolga. Ott találkozott dr Harry Györggyel, *akit a jegyző durván felszólitott arra, hogy azonnal takarodjék ki a községházából. Emiatt történt a patália.*

— *Nekem nagyon kellemetlen volt az egész ügy, mert nagyon bántott, hogy két úriember igy viselkedik. Dr Harry felháborodásában azt mondta a durva felszólitásra, hogy »szamár és nem tudom elhinni, hogy ilyen értelmiségi fokon lévő ember miért jegyző«. Dr Józan a vallomására esküt tett.*

Kihallgatták még dr *Harry Györgyöt* is, aki mint sértett szerepelt az ügyben, aki megerősitette dr Józan vallomását. A tárgyalást ezután elnapolták és a folytatása a püspökladányi járásbiróság előtt lesz.

A nyirmártonfalvai nyilaskeresztes tüntetések mellékhajtása a debreceni járásbiróság előtt

Ez év tavaszán a közeli Nyirmártonfalva községben egymást érték a nyilaskeresztes tüntetések. *Debreceni mintára a nagymervü izgatás következtében a zsidó üzletekből eltanácsolások történtek és ezekben az eltanácsolásokban a ráérő asszonyok vezettek.* Emiatt Ungár Mihály szatócs és Weinberger Józsefné, a sakter felesége panaszt tett a csendőrségen. A csendőrség bevezette a nyomozást és öt asszonyt és a sértetteket megidézte. Itt kihallgatták a két panaszost, az asszonyokat és a kihallgatás közben Ladányi Erzsébetre Ungár Mihály sértő kifejezést tett, hogy »ez az erkölcstelen nőszemély az egész szervezkedés feje«. Emiatt Ladányi Erzsébet Ungárt feljelentette. A debreceni járásbiróság becsületsértésben mondotta ki bűnösnek Ungárt és nyolcnapi fogházra ítélte. Fellebbezés folytán felkerült az ügy a debreceni törvényszékre, ahonnan bizonyitáskiegészités miatt visszakerült az ügy a járásbiróságra.

A szerdai tárgyaláson kihallgatták azt a két esküdtet, akik a csendőri kihallgatásnál mint bizalmiak résztvettek. Molnár Sándor vallomásában előadta, hogy Ladányi Erzsébetet nem sértette meg Ungár, mert csak azt mondotta, hogy ezek az asszonyok szervezkednek ellenünk, ideje volna leinteni őket. Ugyanigy vallott egy másik tanu, Siposs Károly is, aki csak hallomásból tudott arról, hogy eltanácsolások történtek a községben. Mindkét tanu esküt tett a vallomására.

Ezután a két védőügyvéd, dr Szentpály Kálmán és dr Ungár Ferenc között éles vita indult meg, amelynek a vezető b 5 retett véget. A tárgyalást elnapolták, mert kihallgatják a csendőröket is akik a kihallgatásokat intézték.

Fájós lábakra Takács gyógycipői

gyógybetétjei a legtökéletesebbek.

Debrecen, Batthyányi u. 4.

MOZI

VIGSZINHÁZ. — ENYÉM VAGY.

Az egész film azért készült, **hogy** Gigli ragyogóan szép hangja **érvényesüljön. Az a mese, mely ezt a nagyszerű hangot körülveszi, sem sokat jelent.** Nem is **nézi az ember, mert annyira** leköti ez a bűvös hang, hogy **elfelejt minden mesét és megbocsátja a** rendezés **nagyon valószinütlen és igen alkalmatlan voltát is. Csaknem az** egész opera repertoár elvonul hangban előttünk és a **nagy olasz énekes nem** sajnálja a hangját. Énekel a rádióban, énekel a fiának, opera előadások alkalmával és koncert termek dobogóján Az ő hangja tölti meg a termet és az ő hangja adja a sikert.

A felvételek alig jelentenek valamit, nem is szerencsések ezek a felvételek, mert homályosak s a reklámrész csaknem az egészet elhomályositja. Gigli partnerei se érik el a nagy énekes művészetét. Magda Schneider, **aki az** operettek igénytelen világában és a masamódlányok életének ábrázolásában olyan nagy tud lenni, most nem emelkedik a kiváló énekeshez se játékban, se alakitásban. Kár, mert ennek a káprázatos hanganyagnak nagyszerű témát és pompás mesét lehetett volna épiteni. Igy azonban egyedül a nagy mester és a kisfiú álloltak meg a helyüket.

Akik szeretik a szép muzsikát és élnek, halnak a kiváló tenorista hangjáért, igy is pompás élvezetet találnak Gigli énekében. Csaknem mindenért kárpótolja az embert.

(sz. r. i.)

—

VELENCEI KALAND.

A Hungária mozgószinház bemutatója.

Attól függ, hogy mi a követelményünk a filmmel szemben. Ha nem várunk mást, mint pátakzó humort, mulatságos bonyodalmak sorozatát, egyszóval gondtalan, — átszórakozott másfél órát, akkor ez a film egyike a legkitünőbbeknek. A rendező csaknem minden jelenetébe beleszúrt valami olyan frappáns és csillogóan eredeti ötletet, amely feltétlenül sikerré teszi a VELENCEI KALAND-ot. Érdekes mese, halmozott és pompás helyzetkomikum s a szereplők ragyogó játéka avatja kitünő filmmé ezt a darabot. — Mellesleg ebben a darabban is benne van az, amire azt szokta mondani a mozilátogató, hogy „ezt csak Amerikában tudják". Humora is speciálisan amerikai.

Az elsőrangú rendezés mellett meg kell emlékezni Dick Powel, Louis Fazenda, Joan Blondel és Adolph Menjou remek játékáról. — A kisérő müsor szintén érdekes.

(k. i.)

x A „Csalfa délibáb" cimü rendkivül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 f.

Hogy ne csalódjon tüzifát és szenet csak Prohászka és Társa cégnél vásároljon. Tel.: 11-64. Bethlen u. 44. — Eötvös u. 18.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Vágy

Írta: dr Tokayné Szabados Luizka.

Hiába vártalak,
Hiába várlak.
Hiába könnyeztem s megsirattalak.
Úgy érzem nem látlak soha.
A sors hozzánk oly mostoha.

Rám borul a sötét éjjel.
Téged vár az ajkam epedéssel.
Hajnalhasadás simogat szerelmünk hevében,
S a belopódzó napsugár felébreszt vágyaimból.

— **Szentbeszéd és rózsafüzérájtatosság a csapókerti róm. kat. templomban.** Ma, csütörtökön 5 órakor szentbeszédet mond dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Utána rózsafüzérájtatosság. Az októberi rózsafüzérájtatosság szombaton, október 31-én fejeződik be. A befejező ájtatosság előtt dr Rassovszky Kálmán piarista tanár mond szentbeszédet.

— **Orvosegyesületi értesítés.** Szily államtitkár Debrecenben való tartózkodására való tekintettel az Orvosegyesület e heti ülése elmarad.

Főtitkár.

— **Olasznyelvű előadás az Istituto Italiano di Culturában.** Az Istituto Italiano di Cultura éppen ugy, mint tavaly, az idén is megrendezi a szokásos esti előadásait. Az első előadást csütörtökön, 28-án este 7 órakor tartja Renato Fleri, az Intézet igazgatója, aki ez alkalommal a fasiszta időszámitás XV. évéről fog megemlékezni. Előadásait bizonyára nagy érdeklődés fogja kisérni, mert nemcsak a haladottabbak, hanem a kezdők is megérthetik azt. A tárgy maga is széleskörü érdeklődésre tarthat számot, mert az előadás az utolsó hónapok eseményeit öleli fel. Az Intézet ezentul is minden csütörtökön fogja megrendezni előadásait, amikor Renato Fleri igazgató ur ismertetni fogja a mai Olaszországot, a modern olasz irodalmat és müvészetet. Az előadásokon az Intézet mindenkit szivesen lát helyiségében (Hatvan u. 2.).

x Hölgyek! a „TONNAL" hajfestés 18 szinárnyalatban biztositja a természethü hajfestést. Fodrászától követelje.

x „COMTESS" hajshampon az élettelen, száraz, molyos hajak gyógyszere. Fodrászától kérje e márkás hajápolást.

— **Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre**, november hó tizennegyedikén rendezi szokásos ismerkedési estjét. A rendezőség mindent elkövet, hogy az est hagyományos sikerét biztositsa. A már most megindulo munkában résztvesz a pallagi gazdasági akadémia hallgatók Szent László Köre is. A meghivók szétküldését a jövő héten kezdjük s ezúton is a kör minden barátját szeretettel meghivja és feltétlenül elvárja az elnökség.

— **A homokkerti szeretetvendégségről** irott közleményből kimaradt özv. Waschmann Emánuelné neve, aki cukrot, citromot szendvicset adományozott.

A Csokonai Szinház tagjai

Szabó László

A megnyitó előadás keretében, a világszép János vitéz mesés kiállitású reprizében az elsők között tünt fel egy fiatal színész, aki Bagó figurájába annyi, de annyi mélységesen őszinte vonást lopott be, hogy a nem túlságosan vezető szerepből elsőrendű szerepet teremtett. A nézőtéren itt-ott felcsillant az emberek szeme, különösen a futball szenvedélyes híveinek kezdett egyszerre igen-igen élénk kedve támadni és úgy mondogatták:

— Ni, ni, hiszen ez a fiú a Pécs-Baranyai csapat balszélsője, vagy legalább is az volt.

A felfedezőknek igaza van, mert Szabó László profi futballista volt valamikor és többször játszott itt Debrecenben is a Bocskai ellen, amint mosolyogva mondja:

— Valóban én vagyok az a profi futballista, aki itt, Debrecenben is játszottam több-kevesebb eredménnyel egykori csapatomban. Hogy honnan jöttem most ide? Erre csak azt mondhatom, hogy mélyről, kérem, nagyon mélyről, de erről nem érdemes beszélni. Fő az, hogy ma már itt vagyok, dolgozok és tudni, alakitani, teremteni akarok. A színészi pályámra Mátészalkán léptem, — hogy igy fejezzem ki magam. Nem valami nagy és világhirü társulatnál, de mégis ott tanultam az első lépéseket. Ma már hatodik esztendeje játszom és nagyon boldog vagyok, hogy itt, a nagymultú és kitünő hirü debreceni társulatnál Horváth Árpád színésze lehetek. Hogy melyik taps a kedvesebb, az egykori futball, vagy a mostani nézőtéri? Hát kérem, erről beszélni se, érdemes, mert természetesen ez az igazi, ez a legkedvesebb, ez, a színház falain belül, bár akkor, mikor még futballoztam, az is igen jól esett. Milyen különös az élet, 1929-ben a Bocskai akart szerződtetni, tehát már-már debreceni lakos lettem. És ami akkor nem sikerült, ime, most sokkal szebb körülmények között sikerült. A debreceni szinház tagja vagyok. Egyelőre ez a legszebb eredménye életemnek...

sz. r. i.

Doktorráavatás az egyetemen

AZ UJ DOKTOROK.

Tegnap délben a szokásos keretek között zajlott le a doktorráavatás a debreceni egyetemen. Ez alkalommal a hittudományok doktorává avatták **Ceglédi Sándort**, a jogi tudományok doktorává **Katona Kálmánt, Csellár Gyulát, Kaposi György Tibort**, az orvostudományok doktorává **Bokor Istvánt, Mészáros Bélát, Torber Adorjánt Liebermann Lászlót és Klein Ferencet.**

Az új doktorokhoz dr **Tankó Béla** rektor intézett emelkedett szellemü beszédet.

— **A Népmüvelési Bizottság ingyenes tanfolyamokat állit fel az irni olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni olvasni nem tudó egyének teljesen dijmentesen megfelelő oktatásban részesülnek. Évente több száz azoknak a száma, kik a tanfolyamot sikeresen elvégzik, s igy családjuk, valamint a környező társadalomnak értékesebb tagjaivá válnak, élethivatásuk betöltésénél ezen a téren is önállóságra tesznek szert. A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek, az előadási órák oly időben tartatnak (este 5—6 órai kezdettel) amikor az illető egyének napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A Bizottság a jelentkezett hallgatókat dijmentesen tankönyv és irószerekkel is ellátja. Az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság azon kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanusitó városunk közönségéhez, hogy irni olvasni nem tudó alkalmazottját, vagy ismerősének nevét sziveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20.) közölni, s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzék. Bejelentés, vagy jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapokon délelőtt 9—2 óra között történhetik. Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság.

x **A „Csalfa délibáb"** cimü rendkivül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 f.

— **Véres cigányverekedés Hajdúsámsonban.** A hajdúsámsoni csendőrség különös verekedés ügyében nyomoz. A község egyik módos gazdájának a fia házasodott és a lakodalmon két cigánybanda is megjelent. Ebből kerekedett a verekedés, mert mindegyik ahhoz ragaszkodott, hogy ő huzza a talpalávalót és ő teszi zsebre a lakodalmas néptől a pénzt. Parázs verekedés támadt a cigányok között és annyira dühösen verekedtek a zenészek, hogy többen megsérültek, sőt az egyiknek az állapota annyira súlyos egy szúrás következtében, hogy az életbenmaradásához nincs remény. A lakodalom a zenészek háborúja miatt elmaradt és a fiatal pár is kénytelen volt eltávozni a lakodalmas háztól. A csendőrőrs most azzal van elfoglalva, hogy összeszedje a verekedésben részt vett zenészeket. Nyírábrányban is járnak, mert a verekedő banda több tagja oda ment át Hajdúsámsonból.

KÖLTÖZTETÉST BUDAPESTRE áruk le- és felszállitását, vidéki szállitásokat, gumikerekü, golyóscsapágyas kocsival legolcsóbban vállal Debreczeni Gyula szállitási vállalata, Szabó Kálmán ucca 55. Telefon 27—02.

— **Súlyos baleset futballozás közben.** Szentendréről jelentik: Dukai Sándor 13 éves cipészinast labdarugás közben súlyos baleset érte. Borvágó kés volt a nadrágja zsebében és mikor játék közben elesett az éles kés belefuródott a combjába és elmetszette az ülőerét. — Mire a mentők megérkeztek, Dukai Sándor már eszméletét vesztette. Életveszélyes állapotban szállitották kórházba.

Reformációi ünnepélyek Debrecenben

Az Árpádtéri egyházrész október hó 31. napján, szombaton délután öt órai kezdettel, a Kassa út 12. szám alatti gyülekezeti teremben reformációi emlékünnepélyt tart. Megnyitó beszédet mond Kovács Lajos m. kir. postatanácsos, egyházrészi főgondnok. Ünnepi beszédet tart: Uray Sándor moderátorlelkész, m. kir. kormányfőtanácsos. Az ünnepély műsorát szavalatok és énekszámok teszik változatossá. Belépődij semmiféle formában nincs. Mindenkit szeretettel hiv és vár az egyházrész vezetősége.

A református elemi iskolások okt. hó 31-iki ünnepélyének rendje: Okt. hó 31-én azaz szombaton reggel nyolc órára az alsóbb osztályú növendékek a megszokott rendes templomba mennek istentiszteletre. A nyilastelepi és csapókerti összes növendékek szintén. A belsőségi összes körzetekből a IV. V. VI. oztályú növendékek lehetőleg egy-egy szál virággal háromnegyednyolc órára a kistemplomba menjenek. A karzaton lehetőleg V. VI. osztályú fiú növendékek foglaljanak helyet. Templom után a gályarabok emlékoszlopához vonulnak fel, ahol jó idő esetén a következő műsorszám lesz. 1. Közös ének: Erős várunk nékünk az Isten, 236. dicséret. — 2. Beszédet tart Nagy Lajos, testületi elnök. — 3. Közös ének: Térj magadhoz, 237. dicséret. 4. Szaval a Kálvin téri leányiskola egy növendéke. — 5. Szaval a Fűvészkerti iskola egy növendéke. — 6. Közös ének. 37. dicséret. — 7. Elvonulás és közben a növendékek elhelyezik virágaikat az emlékoszlopnál.

— **BARTALIS tánciskolájában** az új tánctanfolyam november hó 3. napján, este kezdődik meg. Szépen táncolni Bartalistól tanuljon. Minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

— **Elveszett tegnap a Csokonai Színháztól a Teleki utca 35. számú házig terjedő útvonalon egy arany karkötőóra. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha beszolgáltatja a „Debreczen" kiadóhivatalába.**

— **Kabos Endre kardvivó olimpiai bajnok, olimpiai tölgyfacsemetéjét a szülővármegyéje, Biharvármegye ideiglenes székhelyén, Berettyóújfaluban, november hó ötödikén fogja** ünnepélyes keretek között elültetni. — Ebből az alkalomból a Bihari Tenisz és Vívóklub elnöksége, vitéz dr Nadányi János alispánnal az élén, magas színvonalú vívóakadémiát rendez, — amelyen Kabos Endre s az ugyancsak biharvármegyei családi összeköttetésel rendelkező Rajcsi-Rasztovich Imre a kardvívó olimpiai bajnokcsapat tagja, bemutató vívást tart.

— **Leányköri élet a mesteruccai egyházrészben.** A konfirmált ifjúság szeptemberi uzsonája után csakhamar megtörtént a leányköri munkarend beosztása. A konfirmált kisebb lányok bibliaóráit a kipróbált lelkes vezetőnő ifj. Kovács Jánosné vette ismét a kezébe és tartja minden csütörtökön négy órakor a mesteruccai iskolában. — A haladottabb nagy leányok számára pénteken négy órakor sorra felkért és felkérendő előadók jönnek a körbe előadni. Az előadást eszmecsere követi. Már három előadó délután volt. Az elsőn Kiss Antal Jenő segédlelkész, akinek az elgondolása és buzgólkodása alakította ki a programot, — ismertette a sorozat célját, a második alkalommal ifj. Kovács Jánosné beszélt a családias leánykörről, múlt pénteken Rónaszéki (Ruzsa) Kálmánné adott elő „Mi közöm a leánykörhöz" cimmel. Mind a három előadás után termékeny, fesztelen hozzászólások követték az előadásokat s a nagyszámmal egybegyűlt leányok kellemes emlékekkel távoztak. Legközelebbi pénteken, 30án délután négy órakor Baczó Balázs segédlelkész fogja ismertetni Kálvin Institutióit. További előadók lesznek: dr Nagy Sándor és dr Varga J. kollégiumi tanárok, Molnár János igazgatótanító. Az énekkar kedden és pénteken délután három órakor tartja az óráit. Kedden az énekóra után játék és kézimunka. Vasárnap délután három órakor az iskolákban, irodákban, üzletekben elfoglalt leányok részére tartanak órát, felváltva Jenei Anna, Fridrik Ella és Vincze Laura tanítónők. Lovass Kata c. diakonissza pedig olvasnivalót osztogat. Semmiféle részvételi díj nincs. Érdeklődőket szivesen látnak.

x **Naményi Gyorsíró és Gépíróiskolába**, hónap közben is be lehet iratkozni. Az „Irodai Tanfolyam" elvégzése után gyorsirói államvizsgát lehet tenni. Beiratkozás Batthyány u. 11. szám.

— **Eltávolítják a csehek az iglói honvédemlékművet.** Igló város tanácsa elhatározta, hogy az 1848—49. évi szabadságharc halottainak emlékművét a római katolikus plébánia elől eltávolítja. A lebontott honvédemléket a tanács az iglói köztemetőben állítja fel. Régi helyére a világháború hősi halottainak emlékműve kerül. Szlovák hírforrások szerint a honvédemlékmű eltávolítási a pozsonyi országos hivatal rendeletére történt.

Pékség házzal
betegség miatt Tiszafüreden
olcsón eladó.
Bővebbet: Schwartz Márton, Tiszafüred.

Nehéz sorsra jutott Ady Endre édesanyja

Megható beszégetés a nagyasszonnyal, ki beteg fia látogatására Budapestre érkezett.

Ady Endre édesanyja, a 79 esztendős özv. Ady Lőrinené nagybeteg második fiának, Ady Lajos tankerületi főigazgatónak látogatására Budapestre érkezett. Ebből az alkalomból felkeresték a hirlapírók és beszélgetést folytattak a nagyasszonnyal. Megható módon mondotta el Ady Lőrinené, hogy milyen szomorú fordulatot vett sorsa.

— Eddig csendben nélkülöztem — kezdi szomorú önvallomását Ady édesanyja. — Szégyenkeztem, hogy öregségemre ide jutottam. De *nem tudom tovább rejtegetni az igazságot: bevallom, teljesen tönkrementem.* Ez még nem lenne érthetetlen. Előfordult már nálam jóval gazdagabbakkal is.

— Nagyasszony nem kapott támogatást sehonnan sem?

— Dehogy nem, amíg Lajos fiam nem volt ilyen súlyos beteg, rendszeresen támogatott.

— Mi az elszegényedésük története?

— Száz kis hold földünk volt. Szántóföld, gyümölcsös és szőlő. 1927-ben eladtuk, 18.000 leit kaptunk holdjáért. A pénzt három bankban helyeztük el. 1933-ban a románok megcsinálták a konverziós törvényt, amely elvette a bankbetétek 70 százalékát, hogy elengedhesse az adósságok 50 százalékát. De a megmaradó összeget is csak részletekben fizetik ki, annak arányában, ahogy a bankokba befut a pénz. Ki gondolhatta, hogy ezt valaha is megérhetjük?

— Ugy hallottuk, Nagyasszony, hogy négy embert kell eltartania.

— Igen, 34 éve szolgál nálam egy öreg cselédpár, akiket csak nem tehetek ki az uccára. Betegek, elesettek, senki sem adna nekik egy leit se. Azonkívül van mellettem egy fiatal leány, aki velem törődik és ápol.

— És miből teremti elő, Nagyasszony, a háztartás költségeit?

— Semmiből. Az idén hat mázsa búzám termett, tehát a kenyér meglesz a télen. Van egy kis tehenem, a Rádió, amelyet a tavalyi rádiószereplésem tiszteletdíjából vásároltam és annak emlékére neveztem el Rádiónak. Ez nagyon érdekes eset volt — meséli nevetve —, még pénzem is maradt a fellépési díjból a tehénvásárlás után. Elmondhatom, hogy tejet fejek a rádióból. A gyümölcsösben pedig megtermett a szükséges gyümölcs. Van ugyan 60.000 leiem három bankban, de az annyi, mintha nem is volna. Évek mulva fizetik ki apró részletekben. Előfordult például, hogy a bank hosszas könyörgésemre összesen kilenc pengőnek megfelelő összeget fizetett ki.

— Egy pesti út a legnagyobb gond. Legutóbb se volt pénzem útlevélre és így megpróbáltam határátlépéssel jönni, hogy lássam nagybeteg fiam. Gyakran annyi pénzem sincs, hogy a szomszéd faluba kocsizzam. Pedig csak három pengő a fuvar.

— Reménye sincs a segítésre Nagyasszonynak?

— Ugy tudom, többen akciót indítottak, hogy a kultuszminisztériumtól kegydíjat eszközöljenek ki. Állítólag az Irók Gazdasági Egyesülete is segíteni szeretne rajtam. De mikor?

— Hogy telnek lent a Nagyasszony napjai?

— Magamnak élek. Olvasgatok. Rádiót hallgatok. Legutóbb mozgalmas élet volt kis kúriámon. Rengeteg katona jött a faluba. Bandikám érintetlenül álló szobájába akartak beszállásolni egy őrnagyon. De kértem, hogyha lehet, elégedjék meg a kisebb szobával, mert *az a másik Ady Endre magyar költő szobája volt* és halála óta érintetlen. Megértette a kívánságom. Ez jól esett.

— Erről jut eszembe, hogy Bandikám utolsó mindszenti látogatásakor azt mondta, hogy »Ides, én érzem, rövidesen meghalok. Maga túlél engem. De ne felejtse el, hogy én magának [illegible] meg«. Hogy fájt ez az én [illegible]ivemnek! Legalább úgy fá[illegible], hogy Párisban emléktábl[illegible]ták megjelölni lakóházát, [illegible]aztulajdonos politikai megá[illegible]lése miatt nem adott rá eng[illegible]elyt. Igy a Lédáék párisi lakóházára fog kerülni az Ady emléktábla. Hát már Párisban is a politika lett az úr?

— Meg akarom említeni — folytatta a Nagyasszony —, hogy a Protestáns Diákszövetség volt az élén Kósa István ócsémmel, a szövetség országos elnökével, amely először siet Bandikám iránti szeretetből a segítségemre. Ad emlékestet rendeznek a javamra november végén a zeneakadémián. El sem mondhatom, hogy milyen jól esik a gondos figyelmük. Áldja meg őket a jó Isten érte.

— **Urmánczy Nándort nem operálják meg.** Budapestről jelentik: A nagybeteg Urmánczy Nándor állapotában ismét örvendetes javulás állott be. A beteg láztalan, az éjszakát nyugodtan töltötte és már teljesen öntudatánál van. A Bakay-klinikáról nyert értesülés szerint egyelőre nem operálják meg a beteget, mert annak semmi szüksége sem merült fel. A golyót majd csak akkor távolítják el, ha már a beteg teljesen felgyógyul, mert a bentrekedt golyó a gyógyulásra nincs különösebb kihatással. Most már reménykednek, hogy Urmánczy Nándort mégis meg lehet menteni az életnek.

— **Gazdátlan kerékpárt találtak a Rákóczi uccai piacon.** Tegnap délután a Rákóczi uccai piacon, egyik épületnek támasztva. A kerékpáron Friedmann Mihály, József kir. herceg ucca 60. szám alatti lakosnak a táblája van. Felhivja a rendőrség a kerékpár tulajdonosát, hogy jelentkezzen a rendőrségen.

— **Levágta hűtlen menyasszonya kezét.** A máramarosmegyei Jába községben néhány nappal ezelőtt érkezett meg Mairovich Mózes, katonaévének a letöltése után. Szomorúan tapasztalta, hogy menyasszonya, Hoch Bella hűtlenné lett a hosszú várakozási idő alatt és más legénynek nyujtott kezet. Mairovich elkeseredésében fejszével rontott Hochék házába s levágta a leánynak a kezét, amelyen az új vőlegénye jegygyűrűje volt, majd többször a fejére sújtott. A leányt reménytelen állapotban szállították kórházba, — Mairovich nyomtalanul eltünt.

Irógépek specialistája
HURAY, Iparkamara. Tel. 17-93

— **Félméteres hó esett Brassóban.** Brassó környékén az elmúlt éjjel félméteres hó esett. Hófehérek a városi körülvevő hegyek és a város uccáit teljesen beborította a h

Schmidt államtitkár elutazott

Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár kétnapos budapesti tartózkodás után szerdán reggel fél 9 órakor a menetrendszerű bécsi gyorsvonattal elutazott a magyar fővárosból. A keleti pályaudvar udvari váróterémében megjelent báró *Apor Gábor*, a külügyminiszter állandó helyettese, *Rudnay Lajos* bécsi magyar követ, báró *Rubidó-Zichy Iván* külügyminiszteriumi fogalmazó. Ott volt még *Colonna* herceg budapesti olasz követ, továbbá báró *Neustaedter-Stürmer* Odóval az élén a budapesti osztrák követség valamennyi tagja. Az érkező előkelőségeket a pályaudvar előcsarnokában *Bogyós Ottó*, a MÁV budapesti üzletigazgatója és *Homonnay Dezső* állomásfőnök fogadta. Negyed 9 óra tájban érkezett meg *Schmidt* államtitkár, aki a jelenlevőkkel folytatott szívélyes beszélgetés után szállott be a részére fenntartott különkocsiba. A vonat fél 9 órakor elindult a pályaudvarról Bécs felé.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter az 1924. évi 27. törvénycikk 11 paragrafusa alapján az 1934—35. tanévtől számítandó öt év hátralevő részére dr Hankó Béla egyet. ny. r. tanárt, a debreceni állami középiskolai tanárvizsgálóbizottság alelnökévé kinevezte.

— **400—400 pengőre ítélték párbaj miatt Eckhardt és Szalay képviselőket.** A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta Eckhardt Tibor és vitéz Szalay László országgyűlési képviselők párbaj ügyét. A tárgyaláson mind a két vádlott kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát. Elmondották, hogy a párbaj egy képiselőházi összeszólalkozásból keletkezett. Szemák tanácselnök a tanúkihallgatások után kihirdette az ítéletet, amelyben bűnösnek mondotta ki úgy Eckhardt Tibort, mint vitéz Szalay László országgyűlési képviselőket, párbajvétség cimén, ezért őket fejenkint 400—400 pengőre ítélte.

LEGOLCSÓBB a jó munka! FRICK műköszörüs jól élez BOROTVÁT, ollót, hajvágógépet Piac u. 27.

— **Meggyilkolta és elásta vadházastársát, — tizenötévi fegyházra ítélték.** A pécsi ítélőtábla szerdán tárgyalta a Ferenczi Ferenc törzshajómester gyilkossági bűnügyét, aki a vád szerint Szegcső községben meggyilkolta vadházastársát, Varga Annát, utána pedig a holttestét elásta. A királyi törvényszék első fokon 15 évi fegyházra ítélte A kir. ítélőtábla helybenhagyta az első fokú ítéletet. Ferenczi Ferenc ismét fellebbezett.

SZÖRMEÁRUKAT OLCSÓN! Gyermekbundát 20 P-től, lenvelbundát 40 P-től vásárolhat Barkó Márton szücsmester utódainál — Szinház-átjáróban.

— **Autó és kocsi karambolja a Piac uccán.** Szerencsés kimenetelü karambol történt tegnap éjszaka a Rózsa u. és Piac ucca keresztezésénél. Kreuzinger Károly taxis autója a Bádogos uccából fordult ki a Piac uccára, mikor szemközt jött vele Szőke György földbirtokos, bellegelői lakos kétlovas kocsija, melyet Papp György hajtott. A kocsiban Szőke Ferenc, felesége és 2 gyermeke ültek. A taxi olyan hirtelen fordult ki a Piac uccára, hogy a Nagy templom irányából hajtó kocsi már nem tudott kitérni, bár Papp György is és a sofőr is, mindent elkövettek a karambol elhárítására. A kocsi összeütközött az autóval, szerencsére a fékezés már elvette az ütődés erejét. Igy is a taxi ablaka és kocsi rudja összetört, a kocsiban ülőknek azonban semmi bajok sem esett.

— **Ha fáradt és izgatott**, ha a hasban feszülés érzése kínozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgáz fejlődést és elhárítja a vértódulásokat. Az emésztőszervek bántalmainak több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a bélben keletkező mérgek okoznak, a **Ferenc József** víz kitünően beválik.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés: Póka Imre tűzértiszthelyettes, leány Erzsébet.

Házasságok: Szabó János gazdálkodó—Matkó Julianna, Kiss Jenő MÁV lakatos—Czabán Irén, Kálmán Imre fm.—Medgyaszai Róza.

Halálozások: Özv. Bartók Jánosné ref. 58 éves, Késes u. 26. Balla Jánosné ref. 67 éves, Kisfaludi u. 26. Török Béla ref. 35 éves, Derecske, Szabó Péter ref. 16 hónapos, Hajdúböszörmény. Lévai Márton ref. 2 éves, Hajdúböszörmény. Márton József ref. 67 éves, Homok u. 48. Cseke László róm. kath. 11 hónapos, Budapest.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Kecskeméthy Ferencné Kovács Julianna, életének 77-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, ugyanaznap reggelén a hatvanuccai temetőből átszállított férje hamvai mellé. Lakás: Vendég ucca 30. szám. — Temetést, szállítást **Bartha** temetkezési vállalata végzi, (püspöki palota).

Ujlaki Henrik ny. MÁV műszaki főtanácsos temetése ma csütörtökön délután félhárom órakor lesz a debreceni izr. temetőben. (Külön autóbusz a Bikától délután 2 órakor indul).

Özv. Szoboszlay-Papp Sándorné sz. Tüdős Erzsébet, a debreceni királyi ítélőtábla tanácselnökének az özvegye, hatvanötéves korában Debrecenben meghalt. Az elhunyt leánya volt néhai Tüdős Jánosnak, a debreceni Kollégium egykori igazgatójának. Az elhunyt nagyasszonyt a Szoboszlay, Tüdős, Jókay, Ihász, Csanak, Liszt, Kálmánczy stb. családok gyászolják. Temetése ma csütörtökön délután három órakor lesz a Kistemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth uccai családi sírboltban.

— **A mesteruccai egyházrész** a könfös, hatvanuccai, csigekerti és szotyori telepi lakosság lelki szükségeinek kielégítése végzett a Pozsonyi úti ovodában e hó 29én és minden következő csütörtökön este hat órakor bibliaórát tart. E kedves alkalmakra a környék híveit egyszersmindenkor szeretettel hivogatja. Semmiféle belépődíj, vagy fizetési kötelezettség nincs. Énekes könyvet szíveskedjenek magukkal hozni.

— **Baromfilopás.** Molnár Józsefné, Hegyi Mihályné ucca 22. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán a tyúkóljából nyolc darab tyúkot és nyolc darab csirkét ellopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Hadikölcsönkötvény két holttest mellett

Öreg házaspár egy hurokra akasztotta fel magát. — Megdöbbentő kettős öngyilkosság Budapesten.

Budapesten a Baross ucca 50. számú ház egyik másodemeleti lakásában megrendítő kettős öngyilkosság történt.

A lakás főbérlője, *Csomor Gyula 69 éves szabómester előbb felakasztotta feleségét, majd utána saját magát. Mire észrevették az öngyilkosságot, mindketten halottak voltak.*

Csomor Gyula valamikor jobbmódú ember volt s gyakran hangoztatta, hogy nem bírja megszokni a megváltozott viszonyok között az életet. *Családi tragédia is elkeserítette, diplomás tanár fiuk nemrégen meghalt.* Az utóbbi években egyre jobban elszegényedtek s Csomor egyre életuntabb lett. Míg aztán tegnap reggel a ház albérlője felfedezte a szörnyű tragédiát. *Mikor rájuk találtak, a két holttest egymás mellett függött az ajtón. Búcsúlevelet nem hagytak hátra és Csomor csak egy 1924-es kibocsátású, tízezerkoronás címletű hadikölcsönkötvényt helyezett halála előtt az asztalra.*

Papp Géza angol és francia női divat terme. Miklós ucca 2. Apollóval szemben.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

Mikor a város óriási területének egyharmadrésze egy tiszti-orvoshoz tartozik

Arra kérem a tekintetes Szerkesztő Urat, úgy az én, mint a hozzám hasonló sok szegény beteg nevében b. lapjában méltóztassék helyet adni a panaszomnak.

Jön a téli idő és gyenge ruházatban, rossz cipőben, betegen, rheumától nyomorult lábaimmal kell a Csapókert végéről, három kilométer messzire, a Simonyi út végére vánszorognom, a tisztiorvos úrhoz. Még jó időben is nagy távolság ez egy 73 éves beteg, öregembernek. Igy vagyunk nagyon sokan a Gerébi, Katztelep és az egész nagy Csapókertben, ahol orvos nélkül vagyunk. Arra kérjük a város tekintetes vezetőségét a sok szegény lakos nevében, hogy a nagy Csapókertben orvosi rendelőt létesítsen.

Aláírás.

Mielőtt a panaszt közzétettük volna, megkérdeztük az illetékes tisztiorvost, dr Tamássy Géza tb. főorvost, aki azt a felvilágosítást adta, hogy rendelőjében, ahol hét szék van, mindennap 70 80 szegény beteg szorong. A város óriási területének egyharmad része most hozzátartozik. Az orvosok, ha szabadságra mennek, egymást helyettesítik, mi természetesen két kerületet véve, többszörös munkát jelent.

Mindenesetre a mai állapotok nem tarthatók fenn, ezeken feltétlenül segíteni kell. A város közönsége olyan óriási összegeket áldoz szociális célokra, hogy már csak emiatt is meg kell oldani tökéletesen a szegény betegek „racionális" gyógykezelési lehetőségét.

x Olcsóbb lett a marhahús! 1 kg szegy, tarja 64 fillér, 1 kg felsár, fartő hátszin 84 fillér. Növendék hús: 1 kg szegy, tarja 96 fillér, 1 kg felsár, fartő hátszin 1 16 fillér, 1 kg juhhús 78 fill. BLAU, Deák Ferenc ucca 20. szám.

x Vadat legmagasabb napi áron vásárolunk. Körvadászatoknál előnyös helyszini átvétel. Pulykát legdrágábban veszünk. Friedmann Mihály. — József kir. herceg ucca 60. szám. Telefon: 29—02.

Zománcozott tűzhelyek, kályhák, zománcozott lemez edények és mindennemü háztartási cikkekben nagy raktár a TÓTH GYULA vasüzletében Városháza sarkán.

x Kozmetikai újdonságok hormonos krémek és pakolások petyhüdt bőrnek, legújabb módszerű estélyi kikészítés, fénykezelés szénsav-fürdő, pórusösszehúzó, kozmetikumok, stb. KOMÁROMINÉ, kozmetikai intézetében. Bika bérház, Telefon: 19—56.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező kb 3790 k. holdas Belső-Ohat nevü ingatlan egy tagban 12 évre, s esetleg 6 évre, folyó évi november hó 4. napján a városháza tanácstermében délelőtt 9 órakor nyilvános árverés mellett haszonberbeadásra kerül.

Az ingatlanból 2190 k. hold szántó 223 k. hold rét, 1293 k. hold legelő, a többi ház, udvar és más művelési ág alá tartozó terület.

A haszonbér a megajálandó búzamennyiségnek debreceni paritású egyenértéke, negyedévenként előre fizetve, azonkivül a biztositási díjak, s vízszabályozási költségek, adók és más egyéb közterhek.

Óvadékként egy évi haszonbérnek s közterheknek megfelelő összeg nyujtandó.

Bánatpénzül 12 éves haszonbérlet esetén a kikiáltási ár 25 százaléka, hat éves bérlet esetén a kikiáltási ár 15 százaléka az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottságnál, vagy a város házipénztáránál leteendő.

Kikiáltási ár holdanként 100 kg felsőtiszai búza, debreceni paritású egyenértéke és a birtok terhét képező adók, közterhek tűzbiztositási, vízszabályozási és egyéb díjak.

Az ingatlan Debrecen város középpontjától kb hatvan kilométerre Egyek és Tiszacsege községek alatt fekszik, kövesútja és vasútállomása van.

A bérbeadásra kerülő birtokra vonatkozó adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők.

Ugyanakkor tartatik meg az árverés a város tulajdonát képező s a debreceni 10652 sz. tkvi betétben A. CLI. 1—2. sor. 23771 és 23772. hrszám alatt felvett, összesen 6 k. hold, 85 négyszögöl területü, Halápon fekvő „Szabó nádas" elnevezésü ingatlan eladása céljából is.

Debrecen, 1936. október hó 28.

Polgármester.

NYOMTATVÁNYAIT a lapunkat előállító nyomdában a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT-nél rendelje!

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai ma délután a Stadionban a Villanygyár csapatával játszik edző mérkőzést. A Bocskai csatársorában új felállitással próbálkozik, kipróbálja Hajdút, a jobbszélen és Finát és Oroszt, mint összekötőt, Takácsit mint balszélsőt. Hogy milyen lesz a felállitás a Szeged ellen, az még bizonytalan.

A Bocskai—Szeged mérkőzés játékvezetője Klein Árpád lesz. Reméljük, hogy most jobban fog neki menni, mint legutóbb Pesten a Nemzeti elleni mérkőzésen.

A Bocskai—Szeged mérkőzés előműsora: két amatőrmérkőzést is láthat a közönség, féltizenegy órakor a DMTE—Klinika AC I. osztályú döntő után meg a DKASE—NyVSC első-osztályú amatőrbajnoki. Jó programban lesz része a közönségnek.

Neumann, az NyKISE volt csatára visszatért Bécsből, a Hakoah-tól és újra az NyKISE csapatában fog játszani. Egy—két hét beletelik, mig újra játszhat.

A II. osztályú bajnokság állása most a következő:

Debreceni csoport:

1. DMTE	6	5	—	1	17: 5	10
2. DVSC II.	5	4	1	—	16: 6	9
3. BUSE	6	4	—	2	21:10	8
4. DEAC II.	6	3	2	2	6: 6	8
5. DKlinika AC	5	3	—	2	18: 5	6
6. D. Ny 11 FC	5	1	—	4	5:16	2
7. B. Turul II.	5	—	1	4	4:18	1
8. D. MOVE	6	—	—	6	6:32	0

Szabolcsi csoport:

1. MVTE	4	4	—	—	14: 3	8
2. MTK II.	3	2	—	1	7: 5	4
3. Polgári IAC	3	2	—	1	6: 5	4
4. NyVSC II.	4	1	—	3	3:14	2
5. Fehérgy. TC	4	—	—	4	1: 4	0

Hátra van PIAC—MTK II.

MASARIK MARATONI FUTÓVERSENY.

Kassa, október 28. Szerdán rendezték tizenharmadszor a hagyományos Massarik maratoni futóversenyt, melyben Ausztria, Németország, Magyarország, Románia, Lettország és Csehország részéről 42 futó indult.

Eredmények: 1. Balaban 2.4.08. — 2. Kiss (magyar) 2.45 40. — 4. Csonka 9. Zelenka, 12. Gyetval, 13. Szalma. — 23. Lovas.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Rozs márciusra 15.00—15.02. Tengeri májusra 12.16—12.17.

Készáruüzlet: Búza tiszavidéki 77 kg-os 17.45—17.70, 78 kg-os 17.60—17.85, 79 kg-os 17.80—18.00, 80 kg-os 17.90—18.10, felsőtiszai 77 kg-os 17.30—17.55, 78 kg-os 17.45—17.70, 79 kg-os 17.65—17.90, 80 kg-os 17.75—18.00.

Rozs 14.20—14.40. Tak. árpa elsőrendű 13.70—14.10, középminőségű 13.20—13.40. Sörárpa kiváló 19.50—20.50, prima 17.00—18.50, sörárpa 15.00—16.00. Zab elsőrendű 16.10—16.30, középminőségű 16.00—16.10.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 16.50—16.00, rozs 12.80—12.50, árpa 12.80—12.50, zab 13.50—13.00, tengeri (szemes) 8.40—7.60, tengeri (csöves) 6.20—5.80, lucerna 7.50—7.00, széna 5.20—5.00, lóhere 5.50, bükköny 3.80, lencse 5.00, szalma 2.30—2.20, cukorrépa 1.60—1.50, takarmányrépa 1.10—1.00 lehér tök 2.20—2.00.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Ügyvédi
határidőnapló megjelent. Naptárak az 1937. évre már kaphatók, asztali 50, kis falitömb 10 fillér Springer könyv, papír fotoszaküzletében. vv

Valódi „HABSELYEM" pongyola 9·80-ért
minden színben újra érkezett
HAVAS
Harisnyaház Bádogos u. 1.

„BAGOLYVÁR" vendéglőben, budai kis kocsmák hangulata. — Polgári árak. Hid ucca 14. szám. Telefon: 19—31. szám.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó
Gálócsy, Varga ucca 25 rendőrségi és évtizedes magángyakorlattal —, megfigyel, informál, s nyomoz bárhol. 1147 11. 1

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiú,
tizenhat éven felüli felvételik, Hatvan ucca 28 szám. 1790

Egyheti munkára
jó gép- és gyorsírót keresek. Piac ucca 75. sz. első emelet, ügyvédi iroda. 1789

Tanulót,
vagy kifutót azonnali belépésre felveszek, — Kiss Andor, Árpád tér 15. szám. 1786

Jó családból
való fiú, asztalos tanulónak felvételetik, Teleki u. 45. szám. 1795

Uriszabósághoz
férfi és női kézimunkások felvételnek, Sas ucca 3. sz. Fried. 1799

Alkalmazást keres férfi

Szobainasnak
ajánlkozik középiskolát végzett árva tiatalember. Cim a kiadóban. 1785

Bőfös
és divatárús segéd ajánlkozik azonnalra, Timmer, Bethlen ucca 53. 1796

Alkalmazást nyer nő

Suche
Deutsches Fraulein Ferenc József út 75. I. e. ügyvédi iroda. 1003

Ügyes,
megbizható bejáró szobalányt keres dr Mező Sándorné, törvényszéki épület. 1002 11. 3.

Bejárónő
azonnalra felvételik — Piac ucca 58. Grünfeld. 1007

Bejárónőt
szüleinél lakót, könyvvel felveszek, reggel 7—11 óráig. Szent Anna u. 62. szám, negyedik ajtó. 1008

Suche
intelligentes Fräulein zu einemen 10 jähriges Kind: Advocat dr Springer, Nyiregyháza, Bocskai u. 1789

Jó házból
való tanulóleány felvételik, Sebők Mária ruha szalon, Piac ucca 75. sz. II. emelet. 1801

Alkalmazást keres nő

Kifutónak
tanulónak ajánlkozik 16 éves leány, — Szoboszlai út 2. Berki Róza 1006

Ajánlat

Gazdálkodók
figyelmébe. Páll Mihály férfiruha raktárát Csapó 11. alól áthelyezte Dégenfeld tér 3. alá, a vassátorral szemben. Szíves pártfogást kér. 1534 11. 25

NÉV ÉS ÜNNEPNAPI
olcsó, hatásos ajándékok, utólérhetetlen rum ése likörkivonatok évtizedes forrása Földes vegyészillatszertára Bikabérház, — Vigmozi nál.

Legszebb férfi SZÖVETEK
3 méteres
macadékokban is
elismerten legolcsóbban
GABÁNYI nál PIAC-u. 1.
457-1-10.

Férjem elhalálozása folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szakszerű vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve, továbbra is, Tisz telettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár ucca 17. szám. Telefon: 13—41. sz. 1599 1. 4.

Zománctűzhelyek
kályhák és körcsövek, füstcsövek, hősugárzók kályhavédők, szenkupák, kanalak nagy választékban. Nagy vasüzletében, csapókanyar 1570

Csípőfűzők,
melltartók, Princess és gumifűzők speciális gyomorsülyedéses baskötők, orvosi rendeletre Kiss Béláné fűzőterme, Kossuth ucca 59. 191 11. 9

Ciánozlasson
bizalommal Csala ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14—27. szám. 613 11. 9

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán filleréért javítja, Széchenyi ucca 1. szám. 1148 11. 29

Paulo
vésnök és bélyegzőkészítő, domborunyomda, zománc-, réz- és öntött címtáblák Batthyány u. 1. sz. (telefon: 13-65.)

Varrógépkölcsönzés
használt és használhatatlanná vált varrógépek, kerékpárok vétele és eladása. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. 1528 10. 30

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom, Kiss, Kigyó ucca 5. sz. 93 10 31

Tégla és cserép
jó minőségben, olcsó árban kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda: Fürdő ucca 2 sz. telefon: 26—10. 1572 vv.

Uridivat
szabóságomat, november elsején, Simonffy u. 2. szám alá helyezem át. Ács Miklós. 1515 11. 24

Bőrkabát
festés, cipőt, retikült s'b villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány utca 10. szám. 728 12. 10

Bőrkabátot, lengyelbundát, fekete kabátot, WEISZ SÁNDORTÓL, Csapó ucca 10. szám. 560 12. 31

Ágysodronyok
összecsukós vaságyak s gyermekágyak, mosdók állófogasok stb. viszont eladóknak árengedmény, Ottónál, Rákóczi utca 13. szám. 1605 11. 25

Lámpaernyőt
pergamenből, celofánból, selyemből, legolcsóbban készit Szabó Sámuel villanyszerelő, Rákosi Jenő ucca 4. 11. 11. 13

Bármilyen
órát pontosan javít, jótállással. — Uj óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth ucca 1. szám. 998 11. 6

Aranyat Ezüstöt Drágakövet Zálogjegyet legmagasabb árban vásárol **FELDHEIM** ékszerész **Piac-u. 75**

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít Orbán, Piac ucca 7. 1042 1. 13

Aranyosy László
parkettás cime Tölgyfa ucca 14. szám. 178

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom koszt, a Hungária penzióban, szobák napokra, és hónap számra, Ferenc József ut 59. szám. 27 11. 1

(58. folytatás.)

Gonddal, szeretettel karolt fel és senki mást nem látott rajtam kívül az osztályban.

— Barbár népség vagytok, fiú! Ez az egy viheti köztetek valamire! — állított akaratlanul pellengérre a társaim elé.

— De nekem csupán rajzból volt hármasom, tanár úr! — próbáltam védekezni.

— Suszter tanított téged, fiam, nem művész!... — lelkendezett a túlfűtött észjárású emberek módjával a lobogó szőkenyű művész.

Kedvet kaptam a rajzoláshoz és magam is bíztam lassanként abban, amit a lángoló lelkű nagy gyermek beszélt a tehetségemről.

Egyszer minden átmenet nélkül megkérdezte:

— Mondd csak, cimborám, mi a te apád?

— Gazdálkodó!

— Paraszt?

— Nem egészen!

— Hogy érted ezt?

— Nem is tudom! Földünk van, de mégse paraszt! Én ugyan azt se bánnám, mert akkor is legkülönb ember volna az apám a világon! — szavaltam lelkesülten.

— Látod, ez szép mondás volt! Ilyet csak művész ember mondhat. Szereted a földet?

— Nagyon szeretem!

— Szoktál paraszti munkát végezni?

— Egész nyáron át!

— Én is megbolondulok a földért, én szeretem a parasztot, de a paraszti munkát nem állom! Persze, most csodálkozol, mi?

— Nem én csak nem értem azt, amit mondani akar a tanár úr!

— Ide hallgass, testvér! Az apámnak két hold földje volt. Napszámba járt, mert élni kellett, engem taníttatott, mert az akarta, hogy pap legyen belőlem, akit mutogathat, akivel dicsekedhet, akinél vén napjaira meghúzódhat. Szeretett a maga módja szerint, de véresre vert, ha megálltam a tengrikapálásban és rossz volt éppen akkor a hangulata. Paraszti, kálvinista, zsellér fejével nem ismert nagyobb urat, szebb urat, mint a pap, a palástos, igét hirdető kálvinista pap. Te, persze ezt nem értheted meg, mert katholikus vagy, más vidék szülötte vagy!... Egyszóval olyan ember volt az apám, aki számítást csinált velem! Verejtékezett értem abban a reményben, hogy a paplak szőllőlugasában pohár borocska mellett később meghúsöli a fáradtságát. Részibe arattunk, kapáltunk egész nyáron át és az én talpam véresre törte a tarló, az acélos göröngy. Szalonnán, hagymán, kenyeren húztuk át a nyarat és augusztus harmincegyedikén a cséplőgép dobja alól mentem a gimnáziumba, mint részes munkás. ... Haj, verje meg az Isten, de kegyetlen idők voltak azok! Haj, haj cimborám...

Elhallgatott ilyenkor és maga elé bámult, míg nem mertem szavakkal zavarni visszajáró bánatemlékeit.

Nagyon szerettem ezt a Krisztus fejű nyurga embert, aki álomnak, művészetnek, szépségnek álmodta a jelen életét, csupán a múlt kísértette véresen, könnyesen, bánattengerrel.

— Úgy ám, egy komám! Száz és ezer okom van arra, hogy utáljam a paraszti munkát! Megesömörlöttem tőle, mikor még azért dolgoztam, hogy megtanulhassam az accusativus cum infinitivo-t. Nem lett belőlem kálvinista pap. Magam se akartam. Annyi káromkodás, keserűség, átok izzott bennem, hogy nem állhattam volna soha az Úr asztala elé! Mert a föld kétféle embert teremt ám! Az egyik istenes, jó áldottleikű, aki még a jégverés után is tud magyar Jóbot lenni. Az ilyen ember imádsággal fogja meg az eke szarvát és keresztet rajzol a kenyérre, mielőtt megszegné a csillagos késsel! Én nem ilyen lettem. Engem a másik félének nevelt a föld. Káromkodónak, istentelennek, keserű, elégedetlen viesorónak, aki nem érzi a munka üdvözítő édességét, mert legelőbb a derék fájását és a test törődését fogja fel... Gonosz paraszt voltam és semmit nem javított rajtam az iskola. De tanultam, mert ezáltal reméltem, hogy megszabadulok attól az igától, mely alatt káromkodva nyögött minden ősöm. Jeles tanuló lettem, mert rettegtem a kapától, kaszától, villától, gereblyétől. Szántani szerettem volna, de ahhoz koldus szegény volt az apám. Zsellérnek, napszámosnak nem kell a ló, az eke, mert nem tudja mire felhasználni. Soha se szántottam, talán azért epekedtem utána...

A szegényes, üveges falu műtermébe bevakodott az est homálya. Négy-öt kép lógott a falon, széles arany karimájú képek, melyek megelevenedett parasztoknak, mezőknek, tarlóknak, jovaknak hű másai voltak az alkotó művész áldott derüjének színes kinesével ékesítve.

Néztem a képeket és nem értettem ezt az embert, aki olyan keserűséggel beszélt a paraszti sorsról, míg alkotásaiban élt az Isten szabad ege alatti bámulatos világ minden ékessége a kiválasztott látnokok meglátásában.

— Csodálkozol, mi? Csak csodálkozz. Lehet is, hiszen én vagyok az, aki szidom a multat, kéztörő gyermekkorom, átkozom az álmokat gyilkoló baromi igát és dicsekvés nélkül hirdetem a képeimmel, hogy kevesen látják meg annyit a paraszti élet szépséges témáiból, mint én. Nem tudok sokat, nem vagyok sokrétű ember, nagyot ölelő művész, de ezekkel a figurákkal összenőtt az életem. Tudom, hogy így senki sem látta meg a parasztot.

(Folytatjuk.)

Anyák öröme
Szép gyermek pizsama 1·60-tó
Férfiak öröme
Meleg téli sportnig 2·28, 1·88
Meleg téli alsónadrág hosszu 2·28 1·88
Fischer bolt az olcsóságok csodatorrása Teleki u. 73.

Kereslet

Használt
bútorokat a legmagasabb árban veszek, hívásra házhoz megyek. Simonffy ucca 7.
1043 11. 17

Veszek
sárga viaszkot napi árban. Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész Kossuth ucca 8. szám, színház mellett. 1733

Elelmiszer ital

BOR
édeskés, új, öt liter vételnél már 44 fillér a „Hullaházban" Timár ucca 31. szám.
1518 11. 25

Ujlétai
sajáttermésü, édeskés Ezerjó bor, olcsón kapható. Árpád tér 33.
1510

Kiválóan
elsőrendü garantált házi koszt, kihordásra kapható, Veres ucca 30.
1782

Sajáttermésü
kézzel szedett fajalmák kaphatók Ungvár ucca 4. szám. (Baranyi utcából nyilik. 1788 11. 29.

Oktatás

Zongorázni
tanitok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Első lakás.
951 9. 3. vv

Kitüntetéssel
érettségizett egyetemista, középiskolás fiu, — vagy leány instruálását olcsón vállalja. Monti-ezredes ucca 13. szám.
1781

Pénz

Kölcsönöket
folyósitunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszirozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81 szám. 41 11. 1

Rádió

Standard
8-A 3+1 lámpás rádió, kónus hangszóróval, 60 pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. sz.
(A)

Szombaton jelenik meg vasárnapi számunk

a Reformáció ünnepe miatt.

Apróhirdetését, kockahirdetését

vasárnapi számunkba

péntek este fél 10 óráig

adhatja fel.

Bútor

Bőrgarniturák
Wertheimszekrények, gramofon, szezlonok, székek, asztalok, petroleumtartály, borbély berendezés, olcsón eladók. Bútormagazin Széchenyi ucca 6.
1002 11. 10

Hálószoba,
modern ebédlő, bőrgarnitura, szezlon, Singer varrógép, szekrények, s székek, mangorlógép, s gázkályha asztaltüzhely egyéb ingóságok, Csapó ucca 6., udvarban.

Modern ebédlő,
dió telehálo, hármasszekrény, szezlon, fotelek, világosháló, kojy haszekrény, szalongarnitura, festmények, s ágyak eladók. Hatvan ucca 18. szám.
1798 11. 12.

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok „Unió"-tagok első rendü tüzifát, szenet s kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzáron kapnak. 100 kilót már házhoz szállitva. **„Margit" tüzifa és szén kereskedelmi vállalatnál,** a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24.
679 11. 15

Kiadó lakás kétszobás

Kettőszobás
kis udvari lakás, házaspárnak, magánosnak kiadó. Lorántffy ucca 13.
1787

Kiadó lakás háromszobás

Azonnal
kiadó olcsó szép három szobás lakás, melléshelyiséggel. Vasvári u. 16. szám. (Laktanya mögött).
1795

Lakást keres

Ketszobás
teljesen modern úrilakást keresek, február elsejei beköltözésre. — Cim a kiadóban. 2000

Butorozott szoba

Bútorozott
lakásba intelligens lakó társnőt felveszek, magánosnő, Gyár ucca 4.
1479

Lépesőházi
uccai bútorozott szép elegáns szoba kiadó — Rákóczi ucca 9. 1759

Uccai
szépen bútorozott szoba kiadó, ellátással is. Hatvan ucca 16. 1791

Bútorozott
szoba, ellátással, fütéssel, fürdőszobával kiadó. Perczel, Szent Anna ucca 10. szám. 1792

Csinos
bútorozott szoba kiadó, 14 pengőért Domb ucca 14. szám. 1784

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, azonnal olcsón kiadó — Wesselényi ucca 119 sz. Nagyállomással szemben. 1794

Ingóságvétel

Műtárgyak
régiségek, perzsaszőnyegek, értékek, porcellánok, zálogjegyek adásvétele, csere, **műkereskedés,** Szent Anna ucca 5. 1698 11. 10.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka s. drb	2.50—3.00	Tyúk párja	4.20—5.50
Liba s. drb	4.00—5.20	Jérce párja	3.00—4.00
Liba k. kg	1.20—1.40	Csirke párja	2.10—2.90
Kacsa s. drb	2.00—2.60	Tojás darabja	0.10—.12
Kacsa k. kg	1.15—1.30	Tojás kilója	2.00—2.20
Csirke kg	0.95—1.00		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója	0.42—0.66	Szőlő kilója	0.20—0.44
Apró alma	0.16—0.35	Dió kilója	0 .70—0.85
Körte kilója	0.40—0 65	Őszibarack kg	65—0.90
Birsalma kg	0.30—0.50	Citrom drb	0.06—0.12
Szilva kilója	0.24—0.30		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma	0.08—010	répa csom.	0.03—0.05
Fokhagyma	0.70—0.80	Bab, száraz kg	.26— 32
Czékla kg	0,06—0 08	Borsó literje	0 40—0.44
Burgonya r.	0.09—0.11	Ugorka drb	0.02—0.35
Burgonya v.	0.05—0.07	Spenót és sóska csom.	0.02—0.04
Fejeskáposzta	.03—0.12	Saláta feje	0.02—0.05
Kelkáposzta	0.02—0 08	Zöldhagyma	0.04—0.06
Savanyúkáposzta	0 20	Gomba kg	0.60—1.00
Karfiol drb	0.08—0.40	Paprika drb	0 01—0.03
Kalarábé drb	.02—0.05		
Petrezselyem, sárga-			

KENYER ÁRAK :

Fehér kenyér kg	0 36	Rozs kenyér kg	0.22
Félbarna kilója	0 32	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.28		

PIACI LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg	0.32	Búzadara kilója	0 40
Búzaliszt 0-ás kg	0.32	Rozsliszt kilója	0.18
Búzaliszt 2-ős kg	0.29	Korpa kilója	0.10 fillér
Búzaliszt 4-es kg	0.27		

Ingóság eladás

Eladó
400 kg teherbiró vasszerkezetü fél üvegezett iroda vagy elválasztó sarkos falak, előszoba falburkolatok, ruhatartó sarkonforgó vastagasok, Csapó ucca 11. festékáru üzletben.
561 10 30

Varrógép
gázkályha, rádió, tükrök, bútorok, garnitúrák, villany, transzparens alla szeparátor, üllönyök, téli kabátok eladók, Csapó ucca 16. udvarban. 271 12. 2

Eladók
kályha, egy nagy könyv szekrény, lócák, székek fogasok, képek, Kálvin tér 13. sz. házfelügyelőnél. 1775

Vegyes

Fejőstehenet,
téli tartásra elvállal gazdasági gyakornok, Cim József kir. herceg ucca 75., háztulajdonosnál.
1800

Gazdasági eszközök

Hordót,
50—60 literes, 5—6 darabot, használt állapotban, de jókarban levőt keresek megvételre. — Ajánlatokat Biró Gézához, Városi Takarék kérek. 1719

Nagy őszi vásár az Ingóságközvetitőben.
Eladásra kerülnek szép eredeti amerikai irószstalok, komplett úriszobaberendezések, magános könyvszekrények különböző ülőgarnitúrák, szőnyegek, futószőnyegek, szekreterek, nacionál kasszák, gázkalyhák, fürdőkádak s szobaklozettek stb. Megvételre keresünk régi poharakat, komótokat szekrényeket, irószstalokat, dísztárgyakat, bármilen dísz és ezüst tárgyakról szóló zálogcédulákat. Ingóságközvetitő, Kálvin-tér 19. sz. Telefon: 11—99. 1520

Gazdasági termények

Szőlővesszőért
forduljon Biró Gézához Szávay utca 6. sz.
754 11. 11

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. I. emelet 1231 vv

Házhelynek
alkalmas 150—300 négyszögöl területü telkek, Simonyi út mellett eladók. Erdeklődni lehet: Kardos László cégnél és Rényi ügyvédnél Mislós ucca 4. szám.
1456 11. 7

Eladó ház

Házak,
üzletes házak eladók, Mérsékelt árban. Hajnal ucca 19., és Református iskola ucca 6., s Honvéd ucca 5. számú. Patassy, Széchenyi 27.

Epitkezesre
alkalmas, két uccára nyiló 200 négyszögöles házastelek eladó. Értekezni Vigkedvü Mihály ucca 51. Ugyanott háló ebédlő és egyéb bútor eladó 739 11. 5.

Eladó
sürgősen, olcsón, a vezető Homok ucca 26. számú szép és üres ház. Megbizott: **Samu János** Hunyadi ucca 24. 1741

Sürgősen eladó
házak: Széchenyi ucca 100, szép nagy úri villa, Kinizsi ucca 77. Gróf Tisza István ut 2-B., 3 szobás adómentes ház, hatezer pengő. Megbizott **Samu János,** Hunyadi ucca 24. 1717

Eladó
Csapó ucca 85. számú ház. Értekezni lehet: Báukutinál Teleki ucca 76. szám. 1769

Alsójózsan,
vonaton 17 perc, egy nyilas barnabomok gyümölcsös, házzal 1600 P. Erdeklödni: Debrecen, Maróthy György ucca 9
1768

Eladó föld

Keresek
sürgősen megételre homokon, vagy feketén 20—35 holdig jobb birtokot, Samu János, Hunyadi ucca 24. 1718

ELADÓ FÖLDEK:
Bellegelőn 8 hold homok, tanyával 4200 P, Ondódi állomásnal 5 hold 1100 pengő holdanként. — Ujvárosi úton, kövesut mellett 8 hold prima, holdanként 800 pengőért. — Bánkon 20 hold. — Berettyóujfaluban prima 20 hold. — Fegyvernecken 90 hold, legprimább birtok, prima épületekkel. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 1741

ELADÓ
Hajduszoboszlón a „Déli tilalmas" düllőben 26 hold szántóföld. Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom" szőllőskertben 944 négyszögöl szántóföld, gyümölcsfákkal s épülettel Ugyanesak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszögöl házhelek. Erdeklődni lehet: Czeglédy Lajos Hajduszoboszló, Rákóczi utca 74. sz. alatt.
1209

Felelősszerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása